

I. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O NAVRHOVATEĽOVI

1. Názov (meno)

B. C. Invest, a. s.

2. Identifikačné číslo

36 232 645

3. Sídlo

Štúrova 1090/7, 929 01 Dunajská Streda

4. Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje oprávneného zástupcu navrhovateľa

Ing. Monika Nagyová – predseda predstavenstva
PhDr. Renáta Hanuliaková – člen predstavenstva
Tel.: 031/591 10 74 (75)

5. Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje kontaktnej osoby, od ktorej možno dostať relevantné informácie o navrhovanej činnosti

Ing. arch. Ambrus Csaba – Adif Dunajská Streda – architektonická kancelária
Mobil: 0905/296 351
e-mail: adifds@adif.sk

II. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O NAVRHOVANEJ ČINNOSTI

1. Názov

Vinárstvo s technológiou v obci Chľaba

2. Účel

Účelom navrhovanej činnosti je výstavba vinárstva s technológiou a tým rozvíjanie vinohradníctva a vinárstva v lokalite, kde sa v minulosti osvedčilo a realizovalo. Stavba bude umiestnená v lokalite, ktorá má výhodnú polohu vzhľadom na okolité funkcie územia – vinice a pivnice. Urbanistický koncept umiestnenia stavby do stredu vinárstva vychádza z vinárskeho prieskumu postaviť budovu tam, kde je najnevhodnejšia pôda pre pestovanie viníc, ďalej rešpektuje základný charakter okolia, vinárstvo je zasadená do svahovitého terénu a jeho architektonická forma sa podriadiť topografii terénu daného areálu s vysadenými vinnými révami.

Proces posudzovania vplyvov predkladaného zámeru je v štádiu predprojektovej prípravy zameraný hlavne na jeho environmentálnu prijateľnosť v danom území. Námitky a pripomienky bude potrebné zohľadniť pri spracovaní dokumentácie stavby a v procese konania o povolení činnosti podľa osobitných predpisov sa nimi bude kvalifikovane zaoberať príslušný stavebný úrad.

3. Užívateľ

B. C. Invest, a. s., Štúrova 1090/7, 929 01 Dunajská Streda

4. Charakter navrhovanej činnosti

Jedná sa o novú činnosť, ktorá spĺňa kritériá **zist'ovacieho konania** podľa prílohy č. 8 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Navrhovaná činnosť je zaradená *do kapitoly č. 12 Potravinársky priemysel, položky č. 1 Pivovary, sladovne, vinárske závody a výrobné nealkoholických nápojov*.

Na základe uvedených skutočností hodnotená činnosť podlieha zist'ovaciemu konaniu bez limitu podľa § 29 zákona.

Podľa zákona NR SR č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie, v zmysle § 22 ods. 3, musí zámer obsahovať najmenej dve variantné riešenia činnosti (variant zámeru), ako aj variant stavu, ktorý by nastal, ak by sa zámer neuskutočnil (nulový variant).

Realizácia navrhovanej činnosti je predložená na posúdenie v jednom variantnom riešení na základe upustenia od variantného riešenia vydaného odborom starostlivosti o životné prostredie príslušného okresného úradu.

5. Umiestnenie navrhovanej činnosti

Kraj : Nitriansky

Okres: Nové Zámky

Obec : Chľaba

Katastrálne územie: Chľaba

Pozemok sa nachádza mimo zastavaného územia obce Chľaba.

LV č. 2697 v časti Parcely registra „E“ evidované na mape určeného operátu ako:

- pozemok, parcelné číslo 1116 vo výmere 1385 m², orná pôda,
- pozemok, parcelné číslo 1124/2 vo výmere 550 m², orná pôda,
- pozemok, parcelné číslo 1130 vo výmere 1007 m², orná pôda,
- pozemok, parcelné číslo 1135/1 vo výmere 180 m², orná pôda,
- pozemok, parcelné číslo 1135/2 vo výmere 176 m², orná pôda,
- pozemok, parcelné číslo 1135/3 vo výmere 352 m², orná pôda,
- pozemok, parcelné číslo 1149 vo výmere 7610 m², orná pôda,
- pozemok, parcelné číslo 1152 vo výmere 543 m², orná pôda,
- pozemok, parcelné číslo 1153 vo výmere 504 m², vinica,

Vinárstvo s technológiou v obci Chľaba
Zámer činnosti v zmysle zákona č. 24/2006 Z. z.

- pozemok, parcelné číslo 1154 vo výmere 1241 m², orná pôda,
- pozemok, parcelné číslo 1155 vo výmere 899 m², orná pôda,
- pozemok, parcelné číslo 1156 vo výmere 903 m², orná pôda,
- pozemok, parcelné číslo 1164/1 vo výmere 378 m², orná pôda,
- pozemok, parcelné číslo 1164/2 vo výmere 378 m², orná pôda,
- pozemok, parcelné číslo 1164/3 vo výmere 378 m², orná pôda,
- pozemok, parcelné číslo 1164/4 vo výmere 378 m², orná pôda,

LV č. 1394 v časti Parcely registra „E“ evidované na mape určeného operátu ako:

- pozemok, parcelné číslo 1124/1 vo výmere 554 m², orná pôda,

LV č. 950 časti Parcely registra „E“ evidované na mape určeného operátu ako:

- pozemok, parcelné číslo 1133 vo výmere 414 m², orná pôda,
- pozemok, parcelné číslo 1134 vo výmere 680 m², vinica,

LV č. 428 v časti Parcely registra „E“ evidované na mape určeného operátu ako:

- pozemok, parcelné číslo 1135/4 vo výmere 352 m², orná pôda,

Geometrickým plánom na zlúčenie a znovurozdelenie pozemkov p. č. 1117/1, 1129/3, určenie vlastníckych práv, oddelenie pozemkov a zmena druhu pozemkov p. č. 1117/33-44, 47-56, 1129/3, č. GP 3/2015 zo dňa 18.09.2015, vyhotoveným Ing. Jurajom Vargom, geodetom, boli z pozemkov - parciel registra „E“ evidované na mape určeného aparátu vytvorené nové parcely:

Parcely registra „C“ evidované na katastrálnej mape, a to:

- pozemok, parcelné číslo 1117/34 vo výmere 811 m², orná pôda,
- pozemok, parcelné číslo 1117/35 vo výmere 655 m², ostatná plocha,
- pozemok, parcelné číslo 1117/36 vo výmere 482 m², orná pôda,
- pozemok, parcelné číslo 1117/38 vo výmere 174 m², orná pôda,
- pozemok, parcelné číslo 1117/40 vo výmere 12 m², orná pôda,
- pozemok, parcelné číslo 1117/42 vo výmere 114 m², orná pôda,
- pozemok, parcelné číslo 1117/43 vo výmere 233 m², ostatná plocha,
- pozemok, parcelné číslo 1117/48 vo výmere 2 m², orná pôda,
- pozemok, parcelné číslo 1117/49 vo výmere 374 m², orná pôda,
- pozemok, parcelné číslo 1117/50 vo výmere 241 m², ostatná plocha,
- pozemok, parcelné číslo 1117/52 vo výmere 100 m², orná pôda,
- pozemok, parcelné číslo 1117/53 vo výmere 12 m², orná pôda.

Pozemky potrebné na výstavbu vinárstva sú dojednané zmluvne, časť z nich formou kúpnej zmluvy a časť zmluvou o dlhodobom nájme.

6. Prehľadná situácia umiestnenia navrhovanej činnosti

Vid'. Príloha

7. Termín začatia a ukončenia výstavby a prevádzky navrhovanej činnosti

Začatie prevádzky: po nadobudnutí právoplatnosti vydaných rozhodnutí

Termín ukončenia prevádzky: nie je stanovený

8. Stručný opis technického a technologického riešenia

Riešenie stavby spočíva v umiestnení stavby na veľmi lukratívnom pozemku s nádhernými výhľadmi na široké okolie so sútokom riek Dunaja a Ipľa a so scenériou panorámy miest Štúrova a Ostrihomu so svetoznámu bazilikou.

Urbanistický koncept umiestnenia stavby do stredu vinárstva vychádza z vinárskeho prieskumu postaviť budovu tam, kde je najnevhodnejšia pôda pre pestovanie viníc. Veľký svahový rozdiel a už jestvujúce poľné cesty jednoznačne determinovali polohu na možné jediné miesto. Líniovitosť tiež vychádza z daného miesta pozdĺžnej poľnej cesty okolo. Kvôli dosiahnutiu prepojenia horného a dolného zapusteného podlažia sme vytvorili pred budovou predpolie s cestnými a pešími komunikáciami a za hornou časťou budovy sme sa napojili na cestné komunikácie vedúce k pripravovanému penziónu na samom vrchu vinárskeho kopca.

Vinárstvo je zasadená do svahovitého terénu a jeho architektonická forma sa podriaďuje topografii terénu daného areálu s vysadenými vínnymi révami. Z južnej strany hmoty sú dvojpodlažné a zo severnej jednopodlažné.

Zastavané plochy

Zastavaná plocha suterénu:	1431,30m ²
Zastavaná plocha prízemí:	973,95m ²

Úžitkové plochy

Úžitková plocha 1.pp v interiéri:	1133,46m ²
Úžitková plocha 1.pp v exteriéri:	297,84m ²
Úžitková plocha 1.np v interiéri:	784,55m ²
Úžitková plocha 1.np v exteriéri:	189,40m ²

Celková ÚP v interiéri:	1918,01m ²
Zastavané plochy exteriérové spolu:	487,24m ²

Členenie stavby na prevádzkové súbory a stavebné objekty:

- SO-01 Vinárstvo s technológiou
- PS-01 architektúra -stavebná časť
- PS-02 cestné komunikácie, parkoviská, chodníky
- PS-03 statika
- PS-04 kanalizácie - dažďová, splašková, technologická
- PS-05 izolovaná žumpa technologickej vody
- PS-06 izolovaná žumpa splaškovej vody

Vinárstvo s technológiou v obci Chľaba
Zámer činnosti v zmysle zákona č. 24/2006 Z. z.

PS-07 izolovaná žumpa dažďovej vody -požiarna nádrž
PS-08 vodovody, zt a príprava TUV
PS-09 vykurovanie a chladenie
PS-10 vzduchotechnika, vlhkostný režim, CO2, MaR
PS-11 elektroinštalácie s prípojkou, bleskozvody, slaboprúd
PS-12 elektroinštalácie slaboprúdov, internetu-wifi, alarmu
PS-13 technológia vinárstva
PS-14 nákladný výťah
PS-15 požiarna ochrana
PS-16 odpadové hospodárstvo
PS-17 sadové úpravy /zeleň okolo budovy/
PS-18 oplotenie /nová brána areálu/
PS-19 oporné múry

Členenie stavby na technologické časti:

Prevádzkový súbor výroby, fľaškovania, balenia a skladovania vína - CHĽABA

Prevádzková jednotka spracovania hrozna

Prevádzková jednotka príjmu hrozna

Prevádzková jednotka lisovania a flotácie

Prevádzková jednotka chladeného skladu hrozna

Prevádzková jednotka skladu zretia hrozna v sudoch

Prevádzková jednotka umývania sudov

Prevádzková jednotka technologického chladenia a ohrievania

Prevádzková jednotka tankovne – priestoru pre nádrže

Prevádzková jednotka skladu vinárskych pomôcok

Prevádzková jednotka lisovania

Prevádzková jednotka sudovne – 5 000 litrov

Prevádzková jednotka sudovne – 10 000 litrov

Prevádzková jednotka fľaškovania

Prevádzková jednotka linky plnenia vína do fliaš

Prevádzková jednotka štítkovania a balenia fliaš

Prevádzková jednotka fľaškového skladu vína

Prevádzková jednotka laboratória

Prevádzková jednotka skladu obalových materiálov

Kapacita výroby

Plánovaná ročná kapacita spracovania hrozna

215 t/rok

Množstvo hrozna / DRUH [t]	Množstvo muštu/ DRUH [hl]	Množstvo vína / DRUH [hl]	Počet fliaš / DRUH [ks]
88,3 biele	620 biely	558 biele	74 400 biele
77,2 modré	540 ružový	486 ružové	64 800 ružové
49,3 modré	340 červený	306 červené	40 800 červené
SPOLU :			180 000 fliaš

Najmenšie množstvo hrozna na spracovanie: 4,1 t
Najväčšie denné množstvo hrozna na spracovanie: 48,3 t
Plánovaná doba oberania: 10 až 15 dní
Spôsob oberania: iba ručné
Zber do malých debien (max. 20kg/debna)
Zloženie druhov hrozna: 7 druhov bieleho a 3 druhy modrého
Druhy vyrábaného vína: biele vína reduktívneho typu
biele vína „Battonage“
ružové vína reduktívneho typu
ovocné červené vína
dozreté červené vína
Najmenšie množstvo vína na výrobu: 2 700 litrov
Maximálne množstvo vína na výrobu: 314 hl

Technológia výroby:

Osobitosťou základnej suroviny - hrozna - je, že sa spracúva iba hroznová základná surovina, pochádzajúca z vlastnej oblasti a pestovaná v kontrolovanom prostredí s presne určeným zaťažením viniča. Dodanie tejto suroviny sa vykonáva organizovane a plánovane s prihliadnutím na dobu dozrievania a technologické ciele. Začiatkový termín oberania je možné v priemerných ročných obdobiach určiť na druhý až tretí septembrový týždeň, s prihliadnutím na hlavné dozrievacie parametre základnej suroviny hrozna priradenej k danému technologickému cieľu (obsah cukru, titrovateľné kyseliny, hodnota pH). Pre presné určenie termínu je potrebný skúšobný zber.

Oberanie hrozna je podľa možností potrebné vykonávať v ranných a doobedňajších hodinách a je potrebné vyhnúť sa teplotám nad 20 stupňov Celzia. Hrozná umiestnené do debien je v čo najkratšej možnej dobe a ešte pred zohriatím potrebné odniesť na miesto spracovania, odvoz sa podľa načasovania môže vykonať priamo v debnách alebo s využitím prepravného vozíka hrozien. Pre dodanie plánovaného denného množstva obrátého hrozna 45-50 ton/deň je potrebných aspoň 2000 ks 20 kg oberacích debien s predpokladom 2-3 naplnení za deň. Už počas samotného dodania, ale aj neskôr, je potrebné snažiť sa v celkovom procese spracovania znížiť možnosť oxidácie. Na hrozno môžu byť aplikované antioxidačné látky vo forme tenkého postreku.

Pre určenie potrebných parametrov je najskôr potrebný reprezentatívny odber vzoriek (cca. 4-5 kg hrozna), z ktorého sa pomocou ručného mlynčeka a lisu získava mušt. Obsah cukru muštu sa určuje hustomerom muštu a meracím valcom, obsah kyseliny sa určuje titrovacím prístrojom a hodnota pH ručným meračom na pH.

Príjem hrozna

Prebraté paletové debny, naložené odváženým hroznom, sa pomocou vidlicových vysokozdvížných vozíkov dostanú na triediaci stôl hrozna, z kade sa ručne vylejú na

vibračný triediaci stôl. Odtekajúci pozbieraný „výluh“ sa cez potrubie odvedie do osobitnej nádoby a o ďalšom osude tohto výluhu sa rozhodne po analýze.

V prípade núdze alebo ak si to technológia vyžaduje existuje možnosť na skladovanie denne obrátého množstva v chladenom sklade, v dvoch skladovacích priestoroch na vyššej úrovni, z ktorých je možné jednoducho pokračovať v spracovaní alebo prípadné vyriešiť ďalšie skladovanie.

Triedenie strapcov

Pri triediacom stole je miesto pre 6 triediacich osôb, ktoré spomedzi strapcov hrozna vyberú namietané časti, resp. ďalšie rastlinné nečistoty. Následne sa hroznové strapce cez krivý posuvný pás dostanú do hrdla odstopkovacieho zariadenia.

Odstopkovanie hrozna

Oddelenie stopiek od bobúľ je potrebné vykonávať tak, aby sa bobule nepoškodili, neotvorili a ani v nich neostali krátke stopky a čiastky. V súčasnosti sú možné nasledujúce verzie technológií spracovania:

- ✓ Celý stravec sa okamžite zlisuje (napr. pri neskôr obraných položkách, v prípade výroby šumivých vín, atď.)
- ✓ Celý stravec sa odstopkuje a bez drvenia sa dostane do lisu.
- ✓ Celý stravec sa odstopkuje, podrví sa a následne sa dostane do lisu.

Odstránenie stopiek z miesta spracovania

Stopky sa uchytia na paletovom kontajneri s rozlohou 1m³, umiestnenom za odstopkovacím strojom a následne pomocou vidlicového vysokozdvížneho vozíka sa dostanú do zberného kontajnera.

Presun kvasu

Využitím gravitácie bude biely kvas nakvášaný a červený kvas bude fermentovaný v červených kvasiacich nádržiach umiestnených na nižšej úrovni. To znamená, že kvas sa pomocou gravitácie dostane do nádrží umiestnených na nižších úrovniach cez priestor krytu INOX s priemerom 50 cm, nachádzajúci sa pod výstupným otvorom odstopkovacieho zariadenia. Pre ďalšie procesy presunu kvasu, respektíve pre centrálnu naplnenie hroznových lisov je k dispozícii hrdlové čerpadlo kvasu s výkonom 20t/h.

Výroba bieleho vína

Nakvášanie, macerácia

Nakvášanie bieleho resp. ružového kvasu (podľa potreby) sa vykonáva v červených kvasiacich nádržiach umiestnených na dolnej úrovni, odkiaľ sa kvas cez šmýkačku dostane do lisu hrozna č. 2.

Oddelenie šťavy sa vykonáva prostredníctvom 2 pneumatických lisov. Počas lisovania sa mušt cez žľaby dostane do vane na zber muštu zavesenej na dolnej časti

lisu, odkiaľ sa čerpadlom systému „Mohno“, ktoré je pripojené k závitovému koncu nádrže, prostredníctvom hadice prevedie do nádrže na zber muštu.

Odstránenie výliskov

Na konci cyklu lisovania je po otvorení dverí lisovacej nádrže možné výlisky zanechané v lise vyprázdniť otáčaním lisovacieho kontajnera. Výlisky sa dostanú na kolesový podnos výliskov INOX zatlačený pod lisom alebo do paletového kontajnera, podobne ako stopky sa dostanú do zberného kontajneru výliskov.

Dekantácia, čistenie a spracovanie muštu

Mušt umiestnený v lisovacom priestore a predbežne naplnený dusíkovým ochranným plynom budú očistené od hrubého sedimentovaného obsahu dvoma spôsobmi:

- ✓ 12-24 hodinovou chladenou dekantáciou, pričom nádrž je zapojená do chladiaceho systému v záujme zabezpečenia správnej teploty dekantácie. V tomto prípade sa využíva gravitačná dekantácia.
- ✓ Flotačným čerpadlom pripojeným na stáčací a vyprázdňovací koniec nádrže na zber muštu, ktorý využitím dusíkového plynu pri normálnej teplote vykoná za 60-100 minút vyčistenie muštu, vďaka čomu sa hrubé sedimenty nachádzajúce sa v nádrži vyplavia pomocou dusíkových bublín na povrch tekutiny. Následne čerpadlom, pripojeným k vyprázdňovaciemu koncu, čistý mušt sa vyčerpá spod povrchu sedimentu. Správne vyčistený mušt väčšinou pred kvasením nepotrebuje žiadne ďalšie procesy, s výnimkou niektorých nepriaznivých ročníkov. Potrebné procesy (čistenie s usadzovaním, korekcia farby a chute, nastavenie potrebných parametrov muštu: obsah kyseliny siričitej, obsah kyselín a cukru, atď.) sa čiastočne vykonávajú v nádrži na zber muštu a čiastočne v kvasiacej nádrži.

Riadené kvasenie, systém ochranného plynu

Najvýznamnejšou oblasťou vinárskej technológie je technológia riadeného kvasenia, ktorá predpokladá veľmi vysokú a integrovateľnú úroveň automatizácie. Výskumy poslednej doby potvrdili, že v prémiovej kategórii je možné bezpečne dosiahnuť dobré výsledky len správne kontrolovanými komplexnými systémami. Preto riadená technológia kvasenia zahŕňa aj komplexný systém monitorovania inertného plynu, čo poskytuje vinárom nové cesty a možnosti. V tomto prípade to má obzvlášť vysokú prioritu, pretože poskytuje možnosť vyrábať produkty vo vysokej prémiovej kvalite. Pri systéme kvasenia je veľmi dôležité bezpečnostné využitie ochranných plynov v začiatočnom štádiu spracovania, ale aj v prípade dozrievania a skladovania. Preto je potrebné vytvorenie komplexného inertného plynového systému, ktorý už od príchodu do hrdla chráni hrozno počas celého procesu spracovania a od kontaktu s kyslíkom neustále dávkuje v kontrolovanej forme potrebné množstvo plynu na kritické miesta technologického procesu. Okrem vyššie uvedeného, zohráva dôležitú úlohu aj zabránenie vrstveniu v nádržiach, musia byť v logickom a riadiacom kontakte so systémom kvasenia.

Vinárstvo s technológiou v obci Chľaba
Zámer činnosti v zmysle zákona č. 24/2006 Z. z.

Keďže riadená technológia kvasenia má výslovne veľkú spotrebu energie, je potrebné snažiť sa o zapojenie alternatívnych zdrojov energií a tiež o využitie úsporných systémov tepelného čerpadla a systémov získania odpadového tepla.

Plánovaný riadený systém kvasenia je aplikáciou, ktorá aj vo svetovom pomere zastupuje najvýznamnejšiu odbornú úroveň a veľakrát sa osvedčila aj v praxi.

Počas oberania sa za účelom dekantácie vykonáva chladenie muštu, z 25°C na 10°C, v množstve 120 hl denne.

Max. objem nádrží vyhovujúcich riadenému kvaseniu: 1300 hl.

Teplota kvasenia: max. 15-18°C počítaná na 15-dňový cyklus kvasenia.

Chladenie vína: na mínus - 2°C, následné udržanie teploty 5-6 dní.

- ✓ celková plánovaná kapacita nádrží : 1300 hl
- ✓ množstvo súbežne kvaseného muštu za deň: 500 hl
- ✓ plánovaná kapacita denného chladenia: 120 hl

max. začiatková teplota muštu: 25°C

končiaca teplota muštu: 10°C

doba chladenia: 15 hod

tlaková tolerancia chladiacich plášťov: 3 bary

V systéme zohráva významnú úlohu 1 ks trubice, v trubici sa využíva výmenník tepla kvasu na predbežné chladenie kvasu prichádzajúceho z odstopkovacieho zariadenia, resp. v prípade potreby na chladenie alebo ohrievanie muštu, 30q/hodina so zmenou teploty 5-10°C.

Výmenník tepla musí mať k dispozícii hygienické kvalifikačné osvedčenie.

Strojárske priestory potrebné pre riadené kvasenie a ich čiastkové komponenty sa vytvoria na troch miestach:

- ✓ Na hornej úrovni sú umiestnené 2 ks chladených skladovacích priestorov, respektíve trubica a v trubici výmenník tepla.
- ✓ Na dolnej úrovni sú kvasiace a skladovacie nádrže.
- ✓ Strojárske priestory umiestnené mimo budovy s chladičom kvapaliny.

ÚDAJE PLÁNOVANÉHO CENTRÁLNEHO STROJA

Výkon:	Chladič: 60 kW; Ohrievač: 30 kW
Max. teplota:	30°C odporúčaná: 25°C
Min. teplota:	- 10°C odporúčaná: - 03°C
Max. elektrický výkon:	50 kW
Max. prijatý prúd:	3 x 100A
Spôsob chladenia:	kompresorový
Číslo sekcie:	2
Médiá na prenos tepla:	monopropylén glykol (pre potravinársky priemysel)
Tepelná izolácia:	polyuretán

Vinárstvo s technológiou v obci Chľaba
Zámer činnosti v zmysle zákona č. 24/2006 Z. z.

Rozmery: 2250x 1420 x 2128
Hmotnosť: 700 kg

Systém je potrebné realizovať s dvoma chladiacimi okruhmi, ktoré kvôli premenlivým objemovým prietokom spája hydraulický oddeľovač. Na základe toho je realizácia chladiacich okruhov chladiča kvapalín a nádrží vytvorená s nezávislým primárnym a sekundárnym okruhom tak, aby chladič kvapalín priamo ochladil chladiacu tekutinu nachádzajúcu sa vedľa v hydraulickom oddeľovači na teplotu potrebnú pre technológiu (primárny okruh). Takto ochladená chladiaca kvapalina sa za účelom vytvorenia ideálnych prietokových pomerov a podmienok na prenos tepla presunie obehovým čerpadlom po každom okruhu, počas správne riadeného procesu v chladiacom plášti nádrží, cez (sekundárne) chladiace okruhy. V prípade nádrží s možnosťou ohrievania je technológia podobná len s tým rozdielom, že tepelnú energiu je v prípade súbežného ohrievania a chladenia potrebné realizovať s odpadovou teplotou chladiča kvapalín a v prípadoch bez súbežnosti s tepelným čerpadlom alebo s iným tepelným zdrojom cez odpájací výmenník tepla.

Týmto riešením je prostredníctvom tepelného čerpadla dlhodobo možné dosiahnuť významné úspory energie, pretože významné množstvo tepla produkovaného chladičom kvapalín počas chladenia môžeme recyklovať na ohrievanie nádrží, čo znamená, že v optimálnom prípade je potrebné doplniť zemným plynom alebo elektrinou iba straty.

Navrhovaná špeciálna technológia si vyžaduje prevádzku aj na nízkych teplotách, preto sa teplota v systéme -10°C môže považovať za bežnú.

V prípade ohrievania nemôže byť sekundárna maximálna prichádzajúca teplota vyššia ako +45°C, pretože vyššia teplota môže viesť k poškodeniu vinárskej technológie.

Kvôli zabráneniu vrstveniu je potrebné nádrže vybaviť viacerými chladiacimi plášťami, s ktorými je potrebné zaobchádzať mechanicky ako so samostatnými jednotkami, preto sa aj vytvárajú osobitnými prípojkami.

Využívaná chladiaca a ohrievajúca kvapalina musí uspokojiť požiadavky potravinárskeho priemyslu.

OČAKÁVANÉ POŽIADAVKY NA RIADENIE INTELIGENTNÉHO KVASENIA

- Riadenie teploty každej nádrže.
- Predefinované procesy, skladovateľnosť nastavení v závislosti od času a teploty.
- Upozornenia (na mieste a telefonicky, aj s možnosťou zaslania SMS správy).
- Užívateľský zoznam, spravovanie oprávnení, zaznamenanie zásahov.
- Zber údajov, zaznamenanie, analýza.
- Diaľkový prístup (zasahovanie a vyžiadanie z ľubovoľnej vzdialenosti, z miestnej siete alebo z počítača s telefónnym modemom).
- Nahratie a vyžiadanie si diagramov kvasenia.

- Zaheslovaný ochranný systém pre úrovne oprávnení.
- Sledovanie vonkajšieho (vonkajší priestor) a vnútorného kvasiaceho priestoru.

OČAKÁVANÉ POŽIADAVKY NA INERTNÝ PLYNOVÝ SYSTÉM

Počas skladovania resp. dozrievania je v prípade dobrej reduktívnej technológie nevyhnutné využívanie ochranných plynov. Počas praktického využívania to bolo doposiaľ vyriešené manuálne po každej nádrži, čo z hľadiska bezpečnosti prevádzky nebolo vždy najšťastnejším riešením. Navrhovaný systém sa snaží tento chýbajúci článok doplniť tým, že poskytne vinárovi plne automatickú predprogramovateľnú možnosť dávkovania inertných plynov. Keďže dávkovací cyklus a množstvo podávaného plynu je možné voľne preddefinovať aj na niekoľko mesiacov, vo veľkej miere sa tak zvýši bezpečnosť prevádzky. Toto realizuje využívaná technológia. Jej úlohou je automatické dávkovanie inertného plynu (CO₂, N₂), potrebného pre technológiu riadeného kvasenia, do nádrží v správnom množstve a na základe preddefinovaného programu, čím sa zabezpečí využitie kompletnej reduktívnej technológie a vďaka tomu aj zachovanie chutí a aróm charakteristických pre dané ovocie.

OČAKÁVANÉ POŽIADAVKY NA ZABRÁNENIE VRTSVENIA

Moderný mikroprocesorový systém riadenia procesu sleduje teplotu v nádrži a na základe toho riadi na správnom mieste a v správnom množstve prietok tekutín v chladiacich a ohrievacích plášťoch nádrže. Ak vrstvenie dosiahne kritickú úroveň, signalizuje to a ak je to potrebné rovno aj zasiahne a automaticky spustí mechanický alebo plynový miešač. Systém musí byť kombinovateľný (integrovateľný) s inertnými plynovými systémami, preto musí poskytnúť možnosť na homogenizáciu s plynovým miešaním. Pre využitie inertného plynu za takýmto účelom je možné aplikovať fúkanie z dolnej časti nádrže a vtedy vzniká vzostupný prietok, ktorý pri ukončení vrstvenia homogenizuje tekutinu do nádrže. Pri skladovaní produktov prémiovej kategórie (vína) je vhodnejšie aplikovanie plynového miešania, pretože dochádza k menšiemu zaťaženiu ako v prípade čerpadlového a mechanického miešania.

Výroba červeného vína

Kvasenie na šupkách

Presunom kvasu gravitačnou metódou budú kvasiace nádrže umiestnené na dolnej úrovni naplnené kvasom modrého hrozna v cca. 80% miere, s vynechaním priestoru kvasenia. Po naplnení kvasiniek a dávkovaní živín a ďalších látok sa začne kvasenie na šupkách, počas ktorého budú výlisky, ktoré v určených dobách vyplávajú na povrch, automatickým alebo ručným riadením metódou okruhového stáčania oddelené. Vykvasený červený kvas sa cez šmýkačku dostane do lisu na hrozno č.2, ktorý je umiestnený na dolnej úrovni, pričom kolesový lis vždy potlačíme pod aktuálnou nádržou.

Oddelenie šťavy

Oddelenie šťavy sa odlišuje od lisovania bieleho a ružového vína prakticky iba vo výbere využitého programu lisovania. Niektoré cykly otáčania resp. kroky lisovania je možné zmeniť naprogramovaním hroznových lisov.

Dekantácia

Čerstvo lisované vykvasené červené víno obsahuje mnoho sedimentačných materiálov, ktoré oddeľujeme dekantáciou vykonanou v nádrži spracovania.

Stáčanie, ukončenie alkoholového kvasenia, rozpad kyseliny jablčnej

Stáčané dekantované nové červené víno sa dostane do dozrievacích drevených sudov umiestnených v barikovom priestore, kde sa ukončí alkoholová a malolaktická fermentácia.

Spracovanie vykvaseného mladého vína

Základné sírenie

Základné sírenie po kvasení (v dodatočnom kvasení) sa vykonáva v kvasiacej nádrži alebo súčasne s prvým stáčaním v skladovacej nádrži resp. v sude.

Stáčanie, presun vína

Pri týchto procesoch sa využívajú rovnaké čerpadlá ako na stáčanie muštu. Pri čerpaní vína sa využíva čerpadlo „Mohno“ s krúžkovými piestami, ktoré je šetrné a má najmenšie mechanické zaťaženie a minimálne prepúšťanie kyslíka.

Čírenie

Čírenie bielych a ružových vín sa vykonáva v skladovacích nádržiach, ktoré sú vybavené ventilmi umožňujúcimi pripojenie miešacích motorov nádrží. Pri čírení bielych vín nemôžeme prehliadnuť rozpustenie kyslíka pri pohybe tekutiny, preto je potrebné naplnenie prázdnych častí nádrže dusíkovým ochranným plynom.

Stabilizácia vínneho kameňa

Stabilizáciu vínneho kameňa je potrebné vykonávať stále na takej teplote, s ktorou bude víno pri jeho neskoršom dodaní a skladovaní v kontakte. K procesu je potrebná CHLADIACA, IZOLOVANÁ, izotermická nádrž zapojená do chladiaceho okruhu a vyššie uvedený miešací motor nádrže. Účinnosť stabilizácie vínneho kameňa možno zlepšovať a dobu spracovania možno znížiť dávkovaním očkovacieho kryštálu vínneho kameňa. Vínny kameň sa vyfiltruje kremelinovým tanierovým filtrom na najnižšej teplote spracovania.

Skladovanie a zrenie bieleho vína

Skladovanie bieleho vína sa vykonáva v uzatvorených kvasiacích a skladovacích nádržiach s možnosťou chladenia. Pred naplnením nádrží vínom je v záujme vytlačenia kyslíka nádrže potrebné naplniť dusíkovým plynom. Všetky nádrže musia byť zapojené do siete technologického chladenia a ohrievania. V niektorých

technológiách výroby vína je tiež uvedené sudové dozrievanie (kvasenie), ktoré je možné vykonať v oddelených drevených sudoch s bielym vínom, umiestnených v barikovom priestore.

Skladovanie a zrenie červeného vína

Väčší pomer červeného vína je vystavený dlhšiemu dozrievaniu v drevenom sude, ktorý je možné doplniť aj mikrooxidačným procesom. Na základe toho dostanú tieto položky miesto v barikovom priestore. Pri ovocných červených vínach určených na rýchlu konzumáciu sa môže vyskytnúť aj nádržové skladovanie (dozrievanie).

Filtrovanie, sterilizácia

Pod filtrovaním rozumieme najdôležitejší rad s číriacimi a stabilizačnými procesmi na sebe stavajúcich procesov spracovania vína. Klasické riešenia filtrácie pri bielych a ružových vínach:

- ✓ kremelinová filtrácia v jednej alebo dvoch fázach s kremelinovým tanierovým filtrom.
- ✓ dosková filtrácia v jednej alebo dvoch fázach s 20 doskami a so 40x40 cm doskovým filtrom.
- ✓ sviečková filtrácia v jednej, dvoch alebo troch fázach so sviečkovou filtračnou jednotkou.

O spôsobe a termíne využívania niektorých procesov rozhoduje vinár s prihliadnutím na stav vína, technologické ciele a časový faktor.

Kremelinová filtrácia: jej funkciou je v tomto prípade čistiaca filtrácia mladého vína, odstránenie rozptýlených častíc a sedimentov resp. filtrácia kryštálových častíc vínneho kameňa.

Dosková filtrácia: jej funkciou je ostrá filtrácia sceľovaných, čírených vín a vín vyfiltrovaných od kremeliny a minimalizácia zaťaženia konečných sviečkových filtrov nachádzajúcich sa na konci filtračného procesu.

Sviečková filtrácia: Posledná bezpečnostná filtrácia stabilizovaných a sterilne vyfiltrovaných vín pripravených k fľaškovaniu, ktorá bráni tomu, aby sa kvasinkové mikroorganizmy, plesne a v niektorých prípadoch aj baktérie dostali do naplnenej fľaše.

Fľaškovanie, balenie

Fľaškovacie stroje je potrebné vyčistiť mierne lúhovitým, čistiacim roztokom, následne ich je potrebné neutralizovať kyslým neutralizačným roztokom a vypláchnuť.

Je potrebné skontrolovať stupeň naplnenosti fliaš plynmi potrebnými pre fľaškovanie:

- ✓ fľaša oxidu siričitého (v prípade prevádzky automatického sterilizačného zariadenia s kyselinou sírovou)
- ✓ dusíková fľaša (v prípade prepláchnutia fľaše s ochranným plynom, pred naplnením)

- ✓ fľaša oxidu uhličitého (v prípade dávkovania kyseliny uhličitej, pred zátkovaním).

Je potrebné skontrolovať prevádzkový stav doplnujúcich zariadení (vzdušný kompresor, generátor ozónu, odsávacie ventilátory, atď.)

Je potrebné naplniť násypku na zátky zátkovacieho zariadenia korkovými alebo syntetickými zátkami. Naplnenie je potrebné realizovať priamo pred fľaškovaním z čerstvo otvoreného vreca na zátky, a následne je kryt násypky na zátky potrebné okamžite vrátiť späť. V prípade, ak je nevyhnutný ručný kontakt so zátkami, dotknúť sa zátky je možné iba nitrónymi rukavicami. Zátky pripravené k fľaškovaniu prichádzajú úplne sterilné a nepotrebujú žiadnu ďalšiu predprípravu!!!

Príprava vína na fľaškovanie

Víno na fľaškovanie je potrebné pripraviť aspoň 1 deň pred fľaškovaním, aby sa jeho teplota mohla prispôbiť teplote fľaškovacieho priestoru. Pod prípravou vína sa chápe víno pripravené na naplnenie do fliaš:

- ✓ priviesť do stabilného stavu bielkoviny
- ✓ priviesť do stabilného stavu vínny kameň
- ✓ nastavenie správnej úrovne kyseliny siričitej
- ✓ vytvorenie koloidne stabilného stavu
- ✓ zabezpečenie správnej úrovne typu kyseliny jablčnej
- ✓ v prípade vín so zostatkovým obsahom cukru je potrebné zabezpečenie oslobodenia od živých kvasinkových mikroorganizmov resp. vylúčenie možnosti dodatočného kvasenia
- ✓ filtrácia v sterilnom filtračnom rozsahu doskovým filtrom alebo filtrom s priečnym tokom

Príprava technologickej vody na fľaškovanie

Pod technologickou vodou chápeme vodu potrebnú k zásobovaniu parného generátora, umývaniu a preplachovaniu filtračných sviečok, vytváraníu sterilizačných roztokov a preplachovaniu fliaš.

Fľaškovanie

Proces fľaškovania sa začína sviečkovou filtráciou vína, kde sa sterilnou filtračnou doskou dostane vyfiltrované víno z dennej nádrže do vyrovnávacej nádrže fľaškovacieho zariadenia.

Ďalšie operácie:

- ✓ prepláchnutie fliaš sterilnou filtrovanou vodou
- ✓ vyfúkanie fliaš sterilným filtrovaným stláčaným vzduchom
- ✓ prepláchnutie fliaš pred naplnením CO₂ alebo dusíkovým plynom
- ✓ naplnenia vína vo fľaši na určitú úroveň
- ✓ nastavenie presnej úrovne naplnenia, dávkovanie vrstvy CO₂ medzi zátkou a vínom
- ✓ zátkovanie s korkovými a syntetickými zátkami, odsávanie prachu zo zátky, zátkové vákuum,

- ✓ možnosť uzatvorenia „Vinolok“ (sklenenou zátkou)
- ✓ možnosť uzatvorenia BVS 30x60 (Stelvyn) skrutkovacou zátkou

Dozrievanie fláškového vína

Naplnené fláše určené na dozrievanie sa z fláškovacieho zariadenia alebo po zátkovaní z odoberajúceho stola ručne dostanú do kovových kontajnerov (typ Bordeaux terroire), ktoré pomocou ručne vedených paletovacích vozíkov a vidlicových vysokozdvížných vozíkov sa dostanú do skladov dozrievania. V záujme zabránenia vysušeniu korkových zátk je potrebné riadenie obsahu vlhkosti fláše (min 70% relatívna vlhkosť).

Umývanie a sušenie naplnenej fláše

Zariadenie umyje povrch a spodnú časť plášt'a fláše a tiež povrch zátky, následne flášu stlačeným vzduchom vysuší a automaticky uloží na dopravný pás, odkiaľ sa dostane na štítkovacie zariadenie.

Zátkovanie, štítkovanie

Fláše sa pomocou dopravného pásu automaticky dostanú na zátkovacie a štítkovacie zariadenie.

Prevádzková hygiena, čistenie a sterilizácia počas technológie výroby vína

Čistenie oberacích debien

Oberacie debny prichádzajúce na miesto spracovania hrozna je po vyprázdnení potrebné dôkladne vyčistiť vysokotlakovým zariadením s horúcou vodou a pri teplote 60-70°C, následne po odkvapkaní a celkovom vysušení je ich potrebné dodať na miesto oberania.

Denné a periodické čistenie a sterilizácia linky na spracovanie hrozna

Pri čistení linky na spracovania hrozna sa rozdeľujú denné čistiacie procesy pred oberaním, po oberaní a v oberacej sezóne, respektíve na denne viackrát vykonané čistenia.

Po každej hroznovej položke alebo v prípade dlhšej prestávky ako sú 2 hodiny, je potrebné vykonať vysokotlakové vyčistenie prijímacej a triediacej linky bez chemikálií, pri nastavenej teplote 40-50°C zo zreteľom na nádrže triediacej linky odtekajúcich štiav.

Vnútorne a vonkajšie čistenie, starostlivosť o drevené sudy

Častým problémom vinárstiev s drevenými sudmi je bezpečné čistenie sudov. Vďaka tomu, že v poslednej dobe z vinárstiev sú vytláčané drevené sudy s veľkým priemerom sudmi, a s použitím pomerne jednotného priemeru (225 l klasický barikový sud), je možná mechanizácia umývania sudov, ktorej základom je v predchádzajúcich častiach spomenuté vysokotlakové čistiacie zariadenie.

Denné a periodické čistenie vinárskych strojov, potrubí a hadíc

Čistenie strojov na spracovanie hrozna sa vykonáva studenou a teplou vodou. Tvrdé nečistoty sa vyčistia vysokotlakovým čističom, zatiaľ čo citlivejšie miesta sú vyčistené kefou. Takto vzniknutá odpadová voda je iba mierne znečistená, teda ju možno vypustiť do komunálnej odpadovej vody.

Debny sa čistia na lineárnom čističi debien (3 zónový) strednou tlakovou vodou. Pre odstránenie nečistôt debien je postačujúca teplá voda, proces si nevyžaduje žiadne chemikálie. Takto vzniknutú odpadovú vodu je možné vypustiť do komunálnej kanalizácie.

Čistenie dozrievacích nádrží sa vykonáva cez umývaciu hlavicu v systéme CIP. Ako spúšťaciu nádrž umývacej tekutiny je možné využívať prázdnu dozrievaciu nádrž. Kritické nečistoty sa odstránia chemikáliami. Takou je napr. vínny kameň. Na odstránenie vínneho kameňa sa využíva alkalický roztok v koncentrácii asi 2%. Po alkalickom umývaní je nádrž potrebné prepláchnuť vodou až do získania pH odtekajúcej vody a následne je možné nádrž prepláchnuť roztokom kyseliny citrónovej. Umývaciu vodu s kyselinou citrónovou je potrebné vyplachovať vodou v kvalite pitnej vody až po získanie jej úplnej neutrality. Dezinfikáciu nádrží je cieľové vykonávať parou. Na to slúži špeciálny parný generátor. Parná dezinfekcia má oproti dezinfekcii chemikáliami niekoľko výhod: neznečisťuje prostredie a je účinná aj na takých miestach, kde sa chemikálie nedostanú (napr. pod prípadnými gumenými tesneniami), keďže sa zohrejú aj zámkové časti.

Čistenie filtrov je možné vykonať teplou vodou, mierne alkalickými roztokmi (pH<10) a roztokom kyseliny citrónovej.

Čistenie sudov je možné vykonávať studenou a aj teplou vodou. Na uvoľnenie vínneho kameňa využívame 2% alkalický roztok a na neutralizáciu kyselinu citrónovú. Dezinfekcia sudov sa vykonáva šírením.

Keďže čistenie chemikáliami pozostáva vždy z dvoch fáz využitia chemikálií, z alkalického a z kyslého čistenia, v miestnej čističke odpadových vôd sa vykonáva neutralizácia odpadovej vody.

Čistenie fľaškových zariadení, sterilizácia liniek

Sterilizáciu liniek fľaškových zariadení je potrebné vykonávať nízkotlakovým parným generátorom tak, že pripojením teplovzdornej hadice parného generátora k prípojke sviečkového filtra, vytvoreného na tento účel, od sviečkového filtra cez vínové vedenie a cez fľaškovaciu vyrovnávaciu nádrž až k naplniacim rúčkam prevedieme paru s teplotou 110-120°C.

Úprava pitnej vody

Na základe poskytnutých údajov navrhovateľa prichádza do prevádzky voda v kvalite pitnej vody, preto sa ďalšie spracovanie nevyžaduje.

Spracovanie odpadovej vody

Technologická odpadová voda vypustená vinárstvom (nie komunálna) netečie priamo do siete kanalizácie, najprv sa dostane do neutralizačnej cisterny, kde možno

skontrolovať jej pH. V prípade, ak hodnota pH presiahne mestské normy, neutralizáciu je potrebné vykonať s roztokom hydroxidu sodného alebo v opačnom prípade s roztokom kyseliny fosforečnej a následne možno vodu premiestniť do kanalizácie. Vykonať možno aj dekantáciu hrubých rozptýlených častíc.

K meraniu obsahu vypustených organických látok môže dôjsť len po skutočnom uvedení do prevádzky. Dovtedy môžu byť smerodajné údaje vypustených odpadových vôd podobných prevádzok.

Vedľajšie produkty spracovania vína: vínny kal, usadeniny a kremelinu je potrebné odovzdať, preto bude obsah organických látok odpadových vôd vždy relatívne nízky. KOI hodnota odpadových vôd vychádzajúcich z miestnej čističky odpadových vôd bude pod 1000 mg/l a ani obsah sedimentov nebude významnejší.

Detailné čistiace a dezinfekčné príkazy rozdelené na procesy zadáva vedúci vinárstva s uvedením využívaných látok, koncentrácií, teplôt a doby účinkovania!

Bezpečnosť práce

Z hľadiska bezpečnosti práce pri realizácii a prevádzke navrhovanej činnosti je potrebné dodržiavať príslušné právne predpisy – zákony, vyhlášky, nariadenia vlády a STN. Všetky práce musia byť vykonávané podľa platných predpisov o bezpečnosti práce a ochrane zdravia.

Civilná ochrana

Požiadavky civilnej ochrany obyvateľstva vyplývajú zo zákona č. 42/1994 Z. z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov a vyhlášky č. 532/2006 Z. z. o podrobnostiach na zabezpečenie stavebnotechnických požiadaviek a technických podmienok zariadení civilnej ochrany v znení neskorších predpisov.

9. Zdôvodnenie potreby navrhovanej činnosti v danej lokalite (jej pozitíva a negatíva)

Podnikateľským zámerom je vybudovanie a prevádzkovanie vinárskeho podniku, ktorý bude slúžiť na spracovanie hrozna výrobu vína. Navrhovaná činnosť bude nadväzovať na bohaté tradície spracovania a výroby vína v regióne a implementuje požiadavky stratégie ekonomického a sociálneho rozvoja s možnosťou rozvíjania turizmu.

Pozitívne vplyvy navrhovanej činnosti:

- zvýšenie a rozšírenie konkurencieschopnosti v regióne
- realizácia činnosti, ktorá významne nezaťažuje životné prostredie
- v danej lokalite ide o činnosť, ktorá nemá nároky na záber voľných plôch v krajine
- z hľadiska rozvoja obce vinárstvo predstavuje vhodnú podnikateľskú aktivitu na zlepšenie zamestnanosti, rozširuje ponuku služieb v rámci obce aj jej širšieho okolia a je atraktivitou pre ubytovaných hostí v penzióne.

Negatívne vplyvy navrhovanej činnosti:

- negatívne vplyvy počas výstavby (hluk, vznik emisií a prašnosti), ktoré budú krátkodobé a minimalizované použitím vhodnej technológie,
- mierne zvýšenie emisnej a hlukovej záťaže územia počas prevádzky pri splnení príslušných limitov
- mierne zvýšenie intenzity dopravy na cestách
- trvalý záber poľnohospodárskej pôdy

10. Celkové náklady (orientačné)

Predpokladané investičné náklady predstavujú cca 4 340 967€, ktoré zahŕňajú náklady na stavebnú aj na technologickú časť.

11. Dotknutá obec

Obec Chľaba

12. Dotknutý samosprávny kraj

Nitriansky samosprávny kraj

13. Dotknuté orgány, resp. organizácie

Dotknutým orgánom, v zmysle zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie, je orgán verejnej správy, ktorého záväzný posudok, súhlas alebo vyjadrenie vydávané podľa osobitných predpisov, podmieňujú povolenie činnosti.

Okresný úrad Nové Zámky

- odbor krízového riadenia a civilnej ochrany
- odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií
- odbor starostlivosti o životné prostredie

Okresný úrad Nitra

- odbor starostlivosti o životné prostredie
- odbor pozemkový a lesný

Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Nových Zámkoch
Okresné riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru v Nových Zámkoch

14. Povoľujúci orgán

Povoľujúcim orgánom, v zmysle zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie, je obec alebo orgán štátnej správy príslušný na vydanie rozhodnutia o povolení navrhovanej činnosti podľa osobitných predpisov.

Obec Chľaba – príslušný stavebný úrad miestnej samosprávy

15. Rezortné orgány

Rezortným orgánom je v zmysle zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie je ústredný orgán verejnej správy, do ktorého pôsobnosti patrí navrhovaná činnosť.

Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR

16. Druh požadovaného povolenia navrhovanej činnosti podľa osobitných predpisov

Zákonným predpokladom realizácie navrhovanej činnosti je získanie povolení, vyjadrení a súhlasov vyžadovaných pred zahájením činnosti prevádzky v zmysle platnej právnej úpravy regulujúcej oblasť životného prostredia.

V zmysle zákona č. 50/1976 Z. z. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) – povoľovacie konanie

V zmysle zákona č. 364/2004 Z. z. v znení neskorších predpisov (vodný zákon) – povolenie na vodné stavby

17. Vyjadrenie o predpokladaných vplyvoch presahujúce štátne hranice

Nepredpokladá sa vplyv navrhovanej činnosti presahujúce štátne hranice.

III. ZÁKLADNÉ INFORMÁCIE O SÚČASNOM STAVE ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA DOTKNUTÉHO ÚZEMIA

Vplyvy činnosti boli hodnotené na ploche širšieho okolia hodnotenej činnosti – **dotknuté územie** a na ploche užšieho okolia – **záujmové územie**. Záujmovým územím zámeru je obec Chľaba. Obec sa nachádza na juhovýchodnom cípe Podunajskej nížiny v oblasti, kde Ipel' vyúsťuje do Dunaja.

1. Charakteristika prírodného prostredia vrátane chránených území

Geomorfologické pomery

Slovenská kartografia, Bratislava sa záujmové územie z hľadiska geomorfologického členenie Slovenska (Mazúr, 1980) zaradzuje skúmané územie nasledovne :

Sústava: Alpsko-himalájska

Podsústava: Panónska panva

Provincia: Západopanónska panva

Subprovincia: Malá dunajská kotlina

Oblasť: Podunajská nížina

Celok: Podunajská pahorkatina

Podcelok: Hronská niva

Územie je charakterizované rovinným, fluvialným akumulárnym reliéfom agraovaných rovín a poriečnych nív. Na tvorbe jeho morfológie sa podieľal najmä Dunaj akumuláciou agračnej nivy a jej rozčlenením. Neskôr bol tento proces potláčaný novým geomorfogénnym činiteľom -človekom, ktorý stabilizuje koryto Dunaja, ťaží štrkopiesky, buduje násypy (protipovodňové hrádze, cestné telesá) a vyrovnáva depresie.

Geologická stavba užšieho územia je tvorená neogénnymi sedimentmi, ktoré sú zastúpené sivými vápnitými prachovcami, tvorené pestrými ílmi, prachmi, pieskami, štrkami, slieňovcami a pieskovcami viazanými na terasy Dunaja a Hrona.

Severná a západná hornatá časť územia je tvorená horninami sopečného pôvodu. Ide o neogénne vulkanity pyroxénické a amfibolicko-pyroxénické andezity (starohutskýkomplex, vinická formácia -epiklastické a vulkanické brekcie, konglomeráty a pieskovce).

Z hľadiska geologickej stavby prináleží záujmové územie so širším okolím k juhovýchodnej časti Podunajskej nížiny, na juhovýchodnom okraji centrálnej pliocénnej depresie Podunajskej panvy, kde je súčasťou regionálno-geologickej jednotky Štúrovský paleogén.

Oblasť, v ktorej sa obec Chľaba nachádza, je tvorené sopečným pohorím, zaradovaným k neogénnym vulkanitom. Vulkanická činnosť sa odohrávala vo vodnom prostredí, pričom centrá vulkanizmu sa nachádzali v susedných pohoriach Börzsöny a Pilis. Geologické podložie je tvorené andezitovými pyroklastikami (vulkanické brekcie, zlepenice a pieskovce) zo skupiny neogénnych až kvartérnych vulkanitov, miestami je prekryté sprašami. Na území vystupujú na povrch tri výraznejšie extruzívne dómy (lávové kopy). Juhovýchodná časť, pri sútoku Dunaja s Ipľom, je tvorená ílovcami, pieskami, pieskovcami, štrkami a zlepenicami z obdobia spodného miocénu.

Z hľadiska výskytu nerastných surovín je záujmové územie chudobné. Z nerastných surovín sa na území Nitrianskeho kraja vyskytujú ložiská energetických surovín - hnedého uhlia, lignitu, zemného plynu, rudných surovín - polymetalických rúd, nerudných surovín - dekoračného kameňa, kremenca, keramických ílov, mineralizovaných I-Br vôd, stavebných surovín - stavebného kameňa, štrkopieskov a pieskov a tehliarskych surovín.

Geodynamické javy

V záujmovom území bola iniciovaná veterná a vodná erózie postupným odlesňovaním krajiny a jej intenzita je znásobovaná nevhodným poľnohospodárskym využívaním. Medzi najvýznamnejšie **geodynamické procesy** prebiehajúce v záujmovom území patrí bočná erózia tokov.

V širšom území je nepatrná vodná erózia pôdy, eolická erózia (deflácia) je stredná až silná. Na nive Dunaja sa prejavujú akumulčné a erózne fluvialne a eolické procesy.

Z hľadiska seizmického ohrozenia vychádzajúceho z mapy očakávaných makroseizmických účinkov pre územie Slovenska (STN 730036) predmetné územie patrí do oblasti, kde maximálne očakávané seizmické účinky môžu dosiahnuť

hodnotu do 5 stupňa MSK stupnice. Na základe historických pozorovaní je možné predpokladať, že sa v záujmovom území silnejšie otrasy nebudú vyskytovať.

Klimatické pomery

Územie patrí do teplej klimatickej oblasti (A), do suchej podoblasti (záporný index zavlaženia, menej ako -20) a do teplého, suchého okrsku A1 s miernou zimou a s dlhším slnečným svitom. Počet letných dní je viac ako 50 ročne, priemerný ročný úhrn zrážok sa pohybuje v rozmedzí 550 - 600 mm. Priemerná teplota vzduch v januári dosahuje -4, -3 °C v centrálnej časti, kým po obvode pohoria je to -3, -2 °C. Priemerná teplota vzduchu v júli je 19 - 20 °C v centrálnej časti a 20 - 21 °C po obvode pohoria Burda. Členitosť územia ovplyvňuje aj klimatické podmienky danej lokality. Značný vplyv na klimatické pomery územia má geografická poloha a nadmorská výška.

Hydrologické a hydrogeologické pomery

Hydrogeologické pomery sú ovplyvnené veľkými mocnosťami zvodnených štrkopiesčitých sedimentov kvartéru. Dunaj vytvoril v záujmovom území mohutný náplavový štrkopiesčitý kužeľ extrémnej hrúbky a s extrémne vysokou priepustnosťou. Litologické zloženie podmieňuje dobré hydrogeologické pomery. Litologické zloženie sedimentov sa vyznačuje zrnitosťou nehomogenitou, čo sa prejavuje aj na rôznych hodnotách koeficienta filtrácie v horizontálnom i vertikálnom smere.

Z hydrografického hľadiska je oblasť významná odstredivosťou vodných tokov, sieť vodných tokov je kvôli priepustnosti horninového podložia pomerne krátka. Jedná sa o dva krátke prítoky Bajtavského potoka v severozápadnej časti, krátky vodný tok na juhu, v oblasti osady Kováčov a najdlhší potok Dona (dlhý cca 3,5 km). Ostatné vodné toky sú len periodické. Územie je odvodňované do Hrona, Ipľa a Dunaja.

Dunaj

Dunaj tvorí medzi niektorými štátmi prirodzenú hranicu, tak ako je to medzi Slovenskom a Maďarskom na úseku od Čunova/Rajky po Štúrovo/Ostrihom. V okolí obce Chľaba prechádza Dunaj štátnou hranicou s Maďarskou republikou. Rieka Dunaj je tak zdrojom neustáleho dopĺňania zásob podzemnej vody, voda infiltruje do horninového prostredia celoročne, za všetkých vodných stavoch, mení sa len jej množstvo.

Ipel'

Druhou riekou odvodňujúcou kataster obce je rieka Ipel'. Ohraničuje oblasť lemujúcu severnú časť katastra obce pozdĺž štátnej hranice s Maďarskou republikou. Ipel' je rieka, ktorá má väčšinu roka málo vody. Keďže je na tomto území slabá zrážková činnosť, často takmer stráca vodu. Najviac vody je v Ipli, keď sa sneh na horách topí a prichádzajú skoré jarné dažde. Jeho prameň sa nachádza vo Vepoských vrchoch, jeho dĺžka je 140 km. Jeho časť tvorí hranicu s Maďarskom.

Hron

Rieka Hron je tretím významným vodným tokom odvodňujúcim širšie okolie obce. Priamo katastrom obce neprechádza, do rieky Dunaj sa vlieva cca. 7 km od obce v smere na západ. Hron pramení pod Kráľovou holou v Tatrách, do Dunaja ústí pod Štúrovom. Hron obteká Nízke Tatry z juhu a Váh zo severu. Zbiera vodu všetkých riek zo stredu Slovenska. Hradbu pohorí preráža na mieste, ktoré sa nazýva Slovenská brána, medzi Štiavnickými vrchmi a Pohronským Inovcom. Hron je druhá najdlhšia rieka Slovenska.

Podzemné vody

Podzemná voda je nenahraditeľnou zložkou prírodného prostredia. Je potrebné chrániť ju, a to tým starostlivejšie, čím intenzívnejšie sa využíva. Práve podzemná voda predstavuje neoceniteľný, dostupný a z kvantitatívneho, kvalitatívneho aj ekonomického hľadiska najvhodnejší zdroj pitnej vody. Podmieňuje stupeň hospodárskeho rozvoja spoločnosti a životnej úrovne obyvateľstva. Slovenská republika má veľmi dobré podmienky z hľadiska tvorby a akumulácie prírodných zdrojov a zásob podzemných vôd.

Z hydrogeologického hľadiska sa podzemné vody širšieho riešeného územia radia do dvoch hydrologických regiónov – Kvartér Dunaja v úseku Komárno -Chľaba a kvartér nivy Hrona v Podunajskej nížine s určujúcim medzizrnovým typom priepustnosti. Vyznačuje sa veľkou mocnosťou kvartéru, vzhľadom na tektoniku so zložitým dopĺňaním podzemných vôd z oblasti Podunajskej nížiny a aj hydraulickými vzťahmi s riekou Dunajom. Sedimenty Podunajskej nížiny dosahujú výraznej mocnosti, umožňujú značnú akumuláciu podzemných vôd.

Sezónny pohyb hladiny podzemnej vody ovplyvňujú aj atmosférické zrážky, výpar, prítok z vyššie položených území, odtok do ramien Dunaja a pod. Podľa výsledkov chemického rozboru konštatujeme, že podzemné vody sú alkalické (pH = 7.55) a neobsahujú kritické množstvo ani agresívneho CO₂ (0 mg/l), ani síranov (142 mg/l). Obsah amónnych iónov a horčíka je tiež nízky.

Povrchové vody

Povrchové vody reprezentujú vodné toky a vodné plochy. Riečnu sústavu záujmového územia tvoria rieky Dunaj s prítokom Hronu a Ipľa.

Znečistenie povrchových a podzemných vôd

Slovenská republika sa vstupom do Európskej únie zaviazala plniť požiadavky spoločenstva v oblasti ochrany, využívania, hodnotenia a monitorovania stavu vôd zastrešené rámcovým dokumentom známym pod názvom Rámcová smernica o vode – RSV (Water Framework Directive 2000/60/EC). Rámcová smernica bola transponovaná do zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách a o zmene zákona SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) a vyhlášky č. 418/2010 Z.z. o vykonaní niektorých ustanovení vodného zákona. Do nového zákona boli premietnuté aj jednotlivé princípy z príslušných smerníc EÚ.

Vodné plochy

Vodné plochy väčšieho významu tvoria bývalé bagroviská pri Chľabe, prírodné zaujímavosti (Parížske rybníky), ktoré sa využívajú pre rekreačné účely.

Termálne a minerálne vody

Zaujímavá oblasť je významná i z hľadiska výskytu geotermálnych vôd. Geotermálny vrt OPKS z roku 1949 nachádzajúci sa na starom kúpalisku, vrt FGJŠ z roku 1973 a najnovší vrt VŠ 1 z roku 1988 sa nachádzajú na Termálnom kúpalisku Vadaš. Využívajú sa na rekreačné účely.

Vodohospodársky chránené územia

Priamo v dotknutom území sa nenachádza žiadne vodohospodársky chránené územie, ani ochranné pásmo vodárenských alebo prírodných liečivých zdrojov.

Vodárenské toky

Vyhláška MŽP SR č. 211/2005 Z.z., ktorou sa ustanovuje zoznam vodohospodársky významných vodných tokov a vodárenských vodných tokov stanovila vodný tok Dunaj za vodohospodársky významný vodný tok (číslo hydrologického poradia 4-20-01-001).

Citlivé a zraniteľné oblasti

Zraniteľné oblasti sú poľnohospodársky využívané územia, z ktorých odtekajú vody zo zrážok do povrchových vôd alebo vsakujú do podzemných vôd, v ktorých je koncentrácia dusičnanov vyššia ako 50 mg/l, alebo sa môže v blízkej budúcnosti prekročiť.

Pôda

Pôdne typy sú výsledkom pôdotvorného procesu za účinkovania špecifických pôdotvorných faktorov a podmienok na lokalite. Kvalita pôdy patrí medzi najvýznamnejšie faktory využívania a rozvoja územia. Medzi hlavné negatívne faktory, ktoré ovplyvňujú environmentálnu funkciu pôd patria najmä zhutňovanie, acidifikácia, neuvážené meliorácie a rekultivácie, nadmerná chemizácia, emisno-imisná kontaminácia a zvyšujúca sa erózia.

Podľa zrnitosti a zloženia pôdneho fondu v k.ú. Chľaba sú zastúpené najmä pôdne jednotky, ako fluvizeme typické karbonátové, ľahké až stredne ťažké v celom profile, vysychavé, fluvizeme glejové stredne ťažké, černozeme čiernicové, prevažne karbonátové stredne ťažké i ťažké, černozeme typické až černozeme hnedozemné, karbonátové na sprašiach. Pôdny kryt územia sa diferencuje najmä pod vplyvom klimatických a hydrologicko – substrátovo – geomorfologických procesov. Klimatické pomery, predovšetkým pokles teploty vzduchu a pribúdanie zrážok s nadmorskou výškou členia pôdny kryt zonálne.

V riešenom území sa pôdy ohrozované vodnou eróziou vyskytujú najmä v pahorkatinnej oblasti k. ú. Chľaba, pre poľnohospodársky využívané územia s rovinatým reliéfom je príznačná najmä veterná erózia. Veterná erózia postihuje najmä oblasti s výskytom ľahkých pôd na nížinách so slabým rozvojom sprievodnej krajinnej zelene tokov a komunikácií.

Pôdoochranné opatrenia sú zamerané na zachovanie kvalitatívnych vlastností a funkcií pôdy a na jej ochranu pred poškodením a degradáciou.

Fauna a flóra

Podľa zoogeografického členenia (Čepelák, 1980) patrí záujmové územie k podprovincii Pannonicum, úseku Eu-Pannonicum. Provincia Vnútrokarpatské znížieniny sem zasahuje Panónskou oblasťou s juhoslovenským obvodom (dunajský okrskok - lužný a pahorkatinový).

Súčasnú zastúpenie fauny širšieho územia je výsledkom pôsobenia prírodných a antropogénnych faktorov. Vzhľadom na konfiguráciu terénu, výraznú prevahu poľnohospodárskej a urbanizovanej krajiny, je súčasná fauna, čo sa týka diverzity, pomerne chudobná. Faunu dotknutého územia tvoria prevažne druhy viazané na voľnú oráčinovú krajinu a kozmopolitné synantropné druhy sú viazané na biotopy neďalekých ľudských sídel. Charakter prítomných živočíšnych spoločenstiev je typicky poľný s prítomnosťou synantropných druhov s relatívne nízkou druhovou diverzitou a abundanciou. Ich výskyt je viazaný na poľnohospodárske kultúry a okraje ciest. K najbežnejším druhom patria zástupcovia spevavcov a z cicavcov najmä drobné zemné cicavce. V spoločenstvách porastov *popri vodných tokoch* je i napriek izolovanosti jednotlivých plôch fauna bezstavovcov a stavovcov bohato zastúpená. *Polia* sú významným biotopom (najmä z hľadiska potravy) pre niektoré druhy vyšších stavovcov. *Líniová zeleň* je významným biotopom najmä na veľkoblokovo obrábaných poliach. Pre *zastavané plochy* sú charakteristické predovšetkým synantropné druhy živočíchov

Podľa fytoogeografického členenia (Futák, 1980) záujmová lokalita leží na Podunajskej nížine, ktorá patrí do oblasti panónskej flóry (Pannonicum), k obvodu eupanónskej xerothermnej flóry (Eupannonicum). Základnú predstavu o vegetačnom kryte širšieho územia poskytuje mapa Potencionálna prirodzená vegetácia (Maglocký, 2002, Atlas krajiny), ktorá znázorňuje potenciálnu vegetáciu.

Potenciálnu prirodzenú vegetáciu riešeného územia tvoria nasledovné spoločenstvá:

- lužné lesy nížinné (Ulmenion)
- lužné lesy vrbovo – topoľové (Salicion albae, Salicion triandrae)
- dubovo – hrabové lesy panónske (Querco robori – Carpinenion betuli)
- dubovo – xerothermofilné lesy ponticko-panónske (Aceri – Quercion)

V širšom dotknutom území zaberajú lesy minimálnu plochu (okres Nové Zámky 6,5%). Malé zalesnenie vyplynulo predovšetkým z dôvodu likvidácie pôvodných lesných spoločenstiev, sceľovaním poľnohospodárskych pozemkov, výrubom remíz a solitérov. V existujúcich lesných spoločenstvách došlo i k zmene v druhovej skladbe, zo zmiešaných lesov postupne vznikali druhovo chudobné a málo kvalitné porasty. Pôvodné drevinné zloženie, ktoré zastupoval dub, brest, jaseň, javor, topol biely a čierny bolo nahradené vrbou a bielym topolom.

Súčasný stav vegetácie oproti potenciálnej vegetácii územia je výrazne pozmenený. Pôvodná vegetácia bola z rôznych dôvodov odstránená a nahradená sekundárnymi spoločenstvami. Absencia pôvodných biotopov úzko súvisí s intenzívnou poľnohospodárskou činnosťou.

Územný systém ekologickej stability

Územný systém ekologickej stability je celopriestorová štruktúra navzájom prepojených ekosystémov, ktoré zabezpečujú rozmanitosť podmienok a foriem života v krajine. Táto je tvorená biocentrami, biokoridormi a interakčnými prvkami v hierarchických úrovniach: nadregionálnej, regionálnej a miestnej (lokálnej) úrovni.

Aby bolo možné zabezpečiť ekologickú stabilitu krajiny sú potrebné nielen ekologicky stabilné, ale aj izolované ekosystémy, je potrebný celý systém vzájomne priestorovo prepojených prvkov – územný systém ekologickej stability (ÚSES).

ÚSES vlastne znamená vybraná nepravidelná sieť endogénne (vnútorne) ekologicky stabilnejších segmentov krajiny, ktoré sú na základe svojich funkcií, vzájomných vzťahov a optimálnych priestorových kritérií rozmiestnené takým spôsobom, aby spĺňali svoj účel.

Medzi dôležité kladné funkcie biocentier či biokoridorov patrí zabezpečenie kontaktu so silne antropicky pretvorenými oblasťami (napr. zbúraniská, plochy narušené výstavbou a pod.) tak, aby bolo možné ich opäť oživiť organizmami z blízkeho dokonalejšieho biotopu.

Charakteristika biotopov

V širšom hodnotenom území sú evidované biotopy: antropogénne (priemyselné a sídelné) a polia – intenzívne obrábané v kontakte na obytné a dopravné územie. Biotop je charakteristický druhmi viazanými priamo na obrábanú poľnohospodársku pôdu a druhmi hniezdiacimi na okrajoch polí v drevinnej a bylinnej vegetácii. Druhové zloženie a mikrobiologická aktivita pôdy sú redukované. Súčasťou obytného územia sú záhrady a vinohrady. Mozaikovité v území sú biotopy medzí, opustenísk, skládok odpadového materiálu, skládok zemín, ciest, násypových telies.

V území sú zoocenózy: hydrických biotopov tečúcich a stojatých vôd; lúčnych biotopov a poľnohospodárskej pôdy; nelesnej stromovej a krovinovej vegetácie; lesných ekosystémov a ľudských sídiel.

Ohrozenosť voľne žijúcich rastlín a rastlinných spoločenstiev má mnoho príčin, najdôležitejším faktorom však je ničenie prirodzeného prostredia. V posledných rokoch k takýmto faktorom pristupuje aj výskyt a šírenie invázných druhov, t. j. nepôvodných druhov rastlín, ktoré hromadne prenikajú do prostredia, kde pôvodne nežili, pričom ohrozujú, vytláčajú pôvodné druhy rastlín. Živočíchy tvoria nezastupiteľnú zložku všetkých typov spoločenstiev biosféry. Čím väčšia je druhová rozmanitosť, tým sa vytvárajú lepšie podmienky pre ďalší rozvoj územia.

Druhová ochrana je zabezpečovaná v zmysle zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov, ako aj v zmysle iných právnych noriem SR dotýkajúcich sa ochrany prírodných zložiek ratifikovaných medzinárodných dohôd (CITES, Bonn, Bern, Ramsar). Rozšírenie živočíchov v krajine je podmienené ich nárokmi na potravu a vhodné životné prostredie.

2. Krajina, scenéria, ochrana, stabilita

Štruktúra krajiny

Pod krajinou štruktúrou rozumieme horizontálne a vertikálne usporiadanie vlastností krajinných prvkov, ktoré sa pôsobením diferenciačných činiteľov špecificky kombinujú v určitom priestore.

Prvotná krajinná štruktúra predstavuje súbor prirodzených systémov jednotlivých prvkov krajinného systému, napr. horninového prostredia, geomorfológie, ovzdušia, vody, prvkov ochrany prírody.

Druhotná štruktúra krajiny predstavuje súbor prirodzených, človekom čiastočne alebo úplne zmenených prirodzených systémov alebo novovytvorených umelých prvkov krajinného systému a ich vzájomných väzieb.

Na základe prvkov súčasnej krajinnej štruktúry je možné katastrálne územie zaradiť medzi ekologicky stabilné priestory. Ide o územie, kde je zaznamenaný významný výskyt biocentier a biokoridorov s vysokým zastúpením ekostabilizačných prvkov. Na veľkej časti územia platí 4. – 5. stupeň územnej ochrany, ktorý sa vzťahuje na maloplošné chránené územie Slovenskej republiky podľa zákona č. 543/2002 Zb. o ochrane prírody a krajiny.

Scenéria krajiny

Krajinný obraz každého územia je daný prírodnými, najmä reliéfovými pomermi a vytvorenými prvkami súčasnej krajinnej štruktúry. Reliéf predstavuje limitu vo vizuálnom vnímaní krajiny, ktorá určuje, do akej miery je každá priestorová jednotka krajiny výhľadovým a súčasne videným priestorom (tzv. vizuálne prepojenie reliéfu).

Pri hodnotení scenérie krajiny sú určujúcimi faktormi reliéf a prvky súčasnej krajinnej štruktúry. Reliéf predstavuje limit vo vizuálnom vnímaní krajiny, ktorý stanovuje, do akej miery je každý krajinný prvok viditeľný, resp. aký je z neho výhľad (tzv. Vizuálne prepojenie krajinných prvkov).

Zájumové územie je antropogénne zmenené, tzn. má znížený faktor prírodnosti, ovplyvňuje vnímanie krajinného obrazu. Reálny krajinný obraz okolia a samotných

návrhových plôch tvoria predovšetkým veľkoblokové lány polí, siluety sídiel a dopravné línie. Nízke zastúpenie vegetácie v posudzovanom území a rovinatý reliéf predurčujú vysokú dohľadnosť v krajine (s výnimkou nepriaznivých klimatických podmienok) a spôsobujú, že každý technický prvok je v území dobre viditeľný. Z hľadiska scenérie je možné okolité územie charakterizovať ako krajinu s dominantným poľnohospodárskym využitím, s minimálnym zastúpením vegetačných porastov, či už plošných alebo líniových. Vzhľadom na málo členitý reliéf a absenciu porastov nelesnej drevinovej vegetácie je možné konštatovať, že prírodné podmienky výrazne nepodporujú pestrosť krajinného obrazu a mozaika krajinnej štruktúry nie je veľmi variabilná.

Za *pozitívne nosné prvky* scenérie krajiny v dotknutom území možno považovať v prvom rade všetky typy lesov, remízok, vetrolamov a brehových porastov, vodnú plochu a vodné toky, mokradnú vegetáciu a pod.

Negatívnymi prvkami scenérie sú mestské a vidiecke osídlenia tvorené súvislou plochou zastavaných území, priemyselné a poľnohospodárske areály, technické prvky a iné negatívne javy a prvky, ktoré negatívne ovplyvňujú celkovú scenériu krajiny. Z hľadiska krajinne stabilizačného a estetického nemožno túto monotónnu poľnohospodársky intenzívne využívanú krajinu hodnotiť vysoko. I napriek uvedenému na území sa nachádza niekoľko významných cenných dominánt. Tieto sa viažu predovšetkým na vodné toky, ich brehové porasty, lužné lesy a pod.

Hodnotené územie navrhovanej činnosti patrí do poľnohospodárskej krajiny s podstatnou prevahou veľkoblokov ornej pôdy bez drevinnej vegetácie.

Ochrana prírody

Ochranu prírody a krajiny na Slovensku upravuje zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov, Vyhláška MŽP SR č. 24/2003 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov. Tieto zákonné dokumenty legislatívnou formou prispievajú k zachovaniu rozmanitosti podmienok a foriem života na Zemi, utváraní podmienok na trvalé udržiavanie, obnovovanie a racionálne využívanie prírodných zdrojov, záchranu prírodného dedičstva, charakteristického vzhľadu krajiny a na dosiahnutie a udržanie ekologickej stability. Vymedzujú všeobecnú a osobitnú ochranu prírody a krajiny a v rámci osobitnej ochrany potom územnú ochranu, druhovú ochranu chránených rastlín, chránených živočíchov, chránených nerastov a chránených skamenelín a ochranu drevín. Územné časti vysokej biologickej a ekologickej hodnoty boli z hľadiska zachovalosti alebo ohrozenosti biotopov vyhlásené za chránené v niektorej z kategórií chránených území alebo podliehajú osobitnej ochrane.

Prvky súčasnej krajinnej štruktúry v okolí záujmovej lokality, najviac sa približujúce prirodzenému stavu, sú v závislosti od ich ekologickej významnosti zahrnuté do chránených území s príslušným stupňom územnej ochrany alebo je im priznaný štatút prvku kostry ekologickej stability dotknutého územia. Podľa zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v platnom znení sa záujmová lokalita

nachádza v území, ktorému sa poskytuje *prvý stupeň ochrany* uplatňovaný na celom území Slovenskej republiky.

NATURA 2000

NATURA 2000 je názov sústavy chránených území členských štátov EÚ, ktorej cieľom je zachovať prírodné dedičstvo významné pre EÚ ako celok a nie len pre príslušný členský štát. Táto sústava chránených území má zabezpečovať ochranu najvzácnejších a najviac ohrozených druhov voľne rastúcich rastlín, voľne žijúcich živočíchov a prírodných biotopov vyskytujúcich sa na území štátov EÚ a prostredníctvom ochrany týchto druhov a biotopov zabezpečiť zachovanie biologickej rôznorodosti v celej Európskej únii.

Z právneho hľadiska ide o proces implementácie dvoch smerníc, ktoré tvoria základ legislatívy EÚ v oblasti ochrany prírody:

1. Smernica Rady č. 79/409/EHS z 2. apríla 1979 o ochrane voľne žijúcich vtákov (smernica o vtákoch)
2. Smernica Rady č. 92/43/EHS z 21. mája 1992 o ochrane biotopov, voľne žijúcich živočíchov a voľne rastúcich rastlín(Smernica o biotopoch).

Sústavu NATURA 2000 tvoria 2 typy území:

- osobitne chránené územia – vyhlasované na základe smernice o vtákoch – v národnej legislatíve: chránené vtáčie územia,
- osobitné územia ochrany vyhlasované na základe smernice o biotopoch – v národnej legislatíve : územia európskeho významu – pred vyhlásením, po vyhlásení je územie zaradené v príslušnej národnej kategórie chránených území.

Vstupom do Európskej únie Slovensko prijalo európsky systém ochrany prírody, čím došlo k radikálnej zmene oproti doterajšej koncepcii ochrany prírody, kde sa zdôrazňovala ochrana území.

Chránené územia

Do riešeného územia nezasahujú žiadne vyhlásené *veľkoplošné chránené územia* (chránená krajinná oblasť, národný park). Celé riešené územie sa však nachádza v navrhovanom veľkoplošnom chránenom území Burda.

Priamo do riešeného územia zasahujú nasledujúce *maloplošné chránené územia*. Do JZ časti k. ú. Chľaba - národná prírodná rezervácia (NPR) Burdov a do S časti NPR Leliansky les. NPR sú v pôsobnosti ŠOP – S - CHKO Dunajské luhy.

NPR Burdov

NPR Burdov s výmerou 364,14 ha. Andezitová pahorkatina s najbohatšou teplomilnou flórou na Slovensku. Teplomilné duby sa striedajú s lesostepou a s

enklávami skalnej stepi. Množstvo vzácných botanických druhov tu má jediné zastúpenie v republike a najsevernejší výskyt v severnej Európe.

stepné, lesostepné spoločenstvá

- druhy rastlín: hlaváčik jarný, jaseň mannový, mandľ a nízka, kosatec bezlistý panónsky, kosatec nízky, hrachor panónsky, zimozeleň bylinný
- druhy živočíchov: výrik obyčajný, výra skalný, murárik červenokrídly, jašterica zelená, jašterica múrová, krátkonôžka štíhla, cikáda mannová, koník, očkáň skalný a kobylka.

Vyhlásená bola v roku 1966 Rozhodnutím Komisie SNR pre školstvo a kultúru č. 30 z 25.5.1966, úprava č.6527/1966 - osv./2 z 10.6.1966. Chránené územie je v pôsobnosti ŠOP – S - CHKO Dunajské luhy. Na území platí štvrtý až piaty stupeň ochrany. Chránené územia sú zároveň súčasťou jednotlivých prvkov územného systému ekologickej stability. V riešení územného plánu je treba rešpektovať uvedené prírodné danosti.

NPR Lelianky les

lesné spoločenstvo

Skalnaté svahy nad Hronom, Dunajom a Ipľom. Územie významné z hľadiska výskytu viacerých stenoalantných druhov živočíchov. Pôdu obývajú starobilé skupiny Hexapoda: Campodea augens, Catajapypx confusus. V epigeone sú zastúpené vzácne druhy voľne žijúcich švábov, viaceré druhy rodu Carabus. V korunách dubov a hrabovsa vyskytujú chránené druhy rodu Calosoma. Na južných svahoch Burdy boli zistené nové prvky pre faunu Slovenska, doposiaľ známe len odtiaľ. Spoločný výskyt buka lesného s dubom plstnatým je dôležitým dokladom výskytu buky v skupine lesných typov bukových dúbrav (Fageto-Quercetum) v najbližšej polohe najteplejšieho územia Slovenska

Územia Európskeho významu

SKUEV 0393 -Dunaj

Predmetné biotopy ochrany prírody:

- Prirodzené eutrofné a mezotrofné stojaté vody s vegetáciou plávajúcich a /alebo ponorených cievnatých rastlín typu Magnopotamion alebo Hydrocharition
- Rieky s bahnitými až piesočnatými brehmi s vegetáciou zväzov Chenopodionrubri p.p. a Bidentition p.p.
- Lužné vrbovo-topol'ové a jelšové lesy

SKUEV 0184 - Burda

Predmetné biotopy ochrany prírody:

- Pionierske porasty na plytkých karbonátových a bázičných substrátoch zväzu Alysso -Sedion albi
- Suchomilné travinno-bylinné a krovinové porasty na vápnitom podloží (*dôležité stanovištia Orchideaceae)
- Nížinné a podhorské kosné lúky

- Nespevnené silikátové skalné sutiny kolinného stupňa•Silikátové skalné steny a svahy so štrbinovou vegetáciou
- Pionierske spoločenstvá plytkých silikátových pôd
- Xerothermné kroviny
- Karpatské a panónske dubovo-hrabové lesy
- Teplomilné panónske dubové lesy
- Panónsko-balkánske cerové lesy

Do riešeného územia zasahuje medzinárodne významná lokalita ochrany prírody - Chránené vtáčie územie Dunajské luhy – SKCHVU0007 s rozlohou 16 511,58 ha. Územie bolo vyhlásené Vyhláškou Ministerstva životného prostredia SR č. 440/2008 z 24. októbra 2008, s platnosťou od 15. novembra 2008.

SKCHVU 007 Dunajské luhy - CHVÚ Dunajské luhy sa vyhlasuje na ochranu (zachovanie) biotopov druhov vtákov európskeho významu a biotopov sťahovavých druhov vtákov a zabezpečenia podmienok ich prežitia a rozmnožovania. Územie je jedným z troch najvýznamnejších na Slovensku pre hniezdenie európsky významných druhov: bučiacik močiarny, čajka čiernohlavá, haja tmavá, orliak moriský, rybár riečny, rybárik riečny a volavka striebristá. Územie je ďalej jedným z piatich najvýznamnejších hniezdísk pre druhy európskeho významu: hrdzavka potápavá, kačica chrapľavá, kačica chripl'avá a kalužiak červenonohý.

Za najvýznamnejšie krajinnno-ekologické prvky možno v riešenom území považovať najmä **pohorie Burda**, jednu z najcennejších a najvýznamnejších lokalít na Slovensku, kde sa vyskytujú vzácne druhy flóry a fauny, vrátane druhov z najteplejších, postglaciálnych období, ktoré sa inde na Slovensku nevyskytujú. Sieť významných vodných tokov Dunaj, Ipeľ, regulovaných kanálov a prírodných jazierok hlavne v južnej časti riešeného územia, na ktorú je viazaná hodnotná krajinná zeleň.

Stabilita krajiny

Podľa regionálneho územného systému ekologickej stability je záujmové územie ohodnotené ako územie s nízkym stupňom ekologickej stability (II.). Ako stresové faktory boli definované znečistenie podzemných vôd vplyvom poľnohospodárskej činnosti a nepriaznivá krajinná štruktúra. RÚSES okresu Nové Zámky navrhol v záujmovom území opatrenia na ochranu vodných zdrojov, spracovanie podrobnejších výskumov a výsadbu líniovej a rozptýlenej vegetácie.

V širšom okolí záujmového územia sú nasledovné biocentrá a biokoridory:

- Burda - biocentrum provinciálneho významu (2760 ha)
- Čenkovská lesostep - biocentrum nadregionálneho významu (1300 ha)
- Parížske močiare - biocentrum nadregionálneho významu (830 ha)
- Rieka Dunaj - biokoridor nadregionálneho významu
- Rieka Hron - biokoridor nadregionálneho významu
- Rieka Ipeľ - biokoridor nadregionálneho významu

- Pahorkatina pohrónský Inovce - biokoridor nadregionálneho významu
- Ipeľská pahorkatina - biokoridor regionálneho významu

3. Obyvateľstvo, jeho aktivity, infraštruktúra, kultúrohistorické hodnoty územia

Obec Chľaba sa nachádza na juhovýchodnom Slovensku, na hraniciach s Maďarskom. Na našom území hraničí s Podunajskou pahorkatinou na západe (podcelok Ipeľská pahorkatina). Južnú hranicu tvorí koryto Dunaja, ktorý sa prerezáva cez Vyšehradskú bránu a oddeľuje oblasť od maďarského pohoria Pilis, východnú hranicu tvorí koryto rieky Ipeľ, ktorý oddeľuje okolie obce od maďarského pohoria Börzsöny. Severozápadnú časť ohraničuje Bajtavská brána, ktorá delí oblasť od Ipeľskej pahorkatiny, časti Zálabský chrbát. Maximálna dĺžka pohorí v okolí obce je 7,5 km, maximálna šírka len 3,5 km. Najvyšším vrchom oblasti je vrch Burdov (387,7 m n. m.) v centrálnej časti, relatívne výškové rozdiely dosahujú 180 až 310 m.

Z administratívneho hľadiska je obec súčasťou Nitrianskeho samosprávneho kraja, okresu Nové Zámky a Južného regiónu.

Rozloha katastrálneho územia obce Chľaba je 13 865 728 m² t.j. 1387 ha. Obec má 710 obyvateľov. Hustota osídlenia 51 obyvateľov/km² je výrazne nižšia ako je celoslovenský priemer 108 obyvateľov/ km². Táto skutočnosť vyplýva jednak z morfológie riešeného územia, z charakteru časti katastrálneho územia ako priestoru s rekreačnou funkciou, ako aj z výskytu veľkého počtu chránených území. V budúcom období bude vývoj počtu obyvateľov obce determinovaný hlavne možnosťami novej bytovej výstavby a pracovnými príležitosťami. V kontexte so vstupom Slovenska i Maďarska do Európskej únie a Schengenského priestoru sa postupne stráca pre Chľabu jej znevýhodnená poloha prihraničnej obce a prináša pre ňu nové impulzy rozvoja.

Sociálna vybavenosť predstavuje zariadenia a ich služby, ktoré zabezpečujú sociálne potreby obyvateľov obce a u niektorých funkcií (športovo-rekreačné aktivity) aj obyvateľov širšieho zázemia. Obec plní funkciu pri zabezpečovaní potrieb v oblasti výchovy a vzdelávania, sociálnej starostlivosti, ako i podmienky kultúrno-spoločenských činností a telesnej kultúry.

Obec leží 12 km severovýchodne od Štúrova. Jej nevelké územie je ohraničené na severe Kováčovskými kopcami, na východe riekou Ipeľ a na juhu mohutným tokom Dunaja. Ako jedna z mála obcí na južnom Slovensku sa nachádza v malebnom prostredí Kováčovských kopcov pokrytých listnatými lesmi, ich odlesnenými juhovýchodnými úbočiami vysadenými viničom a ukončenými vysokou sprašovou terasou.

Pekná príroda, blízkosť atraktívneho historického mesta Ostrihom a rekreačná oblasť Kováčov ponúkajú dobrú perspektívu na ďalší rozvoj obce v oblasti rekreácie a turistiky. Chotár obce leží na juhovýchodnom úpätí pohoria Burda a v Podunajskej nížine pri ústí riek Ipeľ a Dunaja v nadmorskej výške 101–395 m. Východná časť chotára je nivná rovina medzi tokmi a západná je položená v pohorí, ktoré tvoria

andezity a ich vulkanické zvyšky. Juhovýchodné úbočia sú odlesnené. Sú na nich z časti vinohrady, inde je dubový, hrabový a agátový les. Má hnedozemné, hnedé lesné, lužné a nivné pôdy.

Do západnej časti chotára zasahuje národná prírodná rezervácia Kováčovské vrchy–juh (vyhlásená v r. 1966) o celkovej rozlohe 364,14 ha. Rezervácia sa rozprestiera na južných úpätiach sopečného pohoria Burda, ktorého podložie tvoria pyroklastiká andezitov. Nachádza sa tu vzácna xerotermofilná step so vzácnymi lesostepnými rastlinnými a živočíšnymi spoločenstvami. Je to najsevernejšia lokalita tzv. panónskej flóry. Celkovo sú Kováčovské vrchy (Burda) jednou z najcennejších a najvýznamnejších lokatít na Slovensku, kde sa vyskytujú vzácne druhy flóry a fauny, vrátane druhov z najteplejších, postglaciálnych období, ktoré sa inde u nás nevyskytujú. V pohorí sa nachádza aj druhá národná prírodná rezervácia Kováčovské vrchy–sever. Ako zaujímavosť je potrebné spomenúť, že po roku 1945 v lokalite Somosipuszta sa našli zvyšky kostry mamuta.

Územie obce Chľaba sa nachádza v atraktívnom regióne z pohľadu medzinárodného cestovného ruchu. Jej katastrálne územie je predmetom záujmu ako investorov z oblasti CR, tak aj pre individuálnych stavebníkov rekreačných chát. Rozvojovou príležitosťou riešeného územia je plánovaná výstavba nového cestného mosta nad riekou Ipeľ v krátkodobom až strednodobom časovom horizonte, po realizácii ktorého obec získa výhodnú polohu pri komunikácii, spájajúcej dve významné centrá regiónu - Szop so Štúrovom, resp. Ostrihomom. Most umožní rekreačne využívať aj druhú stranu rieky s národným parkom Dunaj – Ipeľ. Slovenské pohorie Burda prechádza do maďarského Börzsöny, kde už v súčasnosti existujú výborné podmienky pre rekreačno-športové vyžitie spojené s kultúrnym poznávaním. Vybudovaním obchvatu okolo zastavaného územia sa tiež výrazne zlepšia podmienky ako pre bývanie, tak i pre rekreáciu.

História obce – ochrana kultúrneho dedičstva

Prvá písomná zmienka o obci pochádza z r. 1138 (villa Helenba, Chelenba), keď bola kráľovským resp. vojvodským majetkom.

Prvá obec ležala v miestach bývalého poľnohospodárskeho družstva. Bola zničená Tatármi a obyvatelia sa presťahovali na dunajský ostrov. Roku 1262 obec natrvalo prešla do rúk ostrihomského arcibiskupa a je zapísaná ako Helunba.

Chľaba je posledná obec na rozmedzí Ipeľa a Dunaja, ktorá má unikátne zvláštnosti architektonické. Dedina je postavená na posledných výbežkoch tufových svahov Kováčovských kopcov, ktoré strmo spadajú do dediny. V týchto stvrdnutých tufových sprašoch sú vtesané súkromné vinohradnícke pivnice po jednej strane hlavnej ulice.

Podľa letopisov, niektoré boli vytesané už pred tristo rokmi. Z historických pamiatok Vás zaujme renesančný kostol zo 17.storočia s klasicistickými doplnkami z 19. storočia. V priestoroch Chľaby za Rimanov stála predsunutá pevnosť.

Okolie obce Chľaba bolo vďaka výhodnej polohe osídlené už v praveku. Dokazujú to rozsiahle archeologické výskumy. V blízkosti sa nachádzal dôležitý dunajský brod už v dobe rímskej. Veľké zmeny nastávali koncom 9. storočia, príchodom prvých maďarských kmeňov. Keď Turci roku 1541 obsadili Budín, osud krajiny rozdelenej na tri časti bol spečatený. Ich následné 150-ročné panstvo prinieslo pustošenie a množstvo vojen. Okolie sa dostalo do víru protitureckých bojov a stavovských povstaní.

Za najstaršiu pamiatku obce možno považovať **základy rímskej veže** - burgusu - v miestach dnešného rímsko-katolíckej kostola (podľa Eisnera). Mala rozmery 20 x 20 m. V chotároch obcí Chľaba, Leľa a pri osade Čenke (v chotári obce Mužla) stáli menšie veže s rozmermi 10 x 10 m, ktoré boli súčasťou rímskej gigantickej obrannej línie Limes Romanus.

Prvý kostol postavený v 12. stor. v románskom slohu bol zničený za tatárskeho vpádu (1241–43). Zvyšky jeho základov boli v r. 1985 objavené na bývalom dvore poľnohospodárskeho družstva. Našli sa tu aj tri hroby s ľudskými kostrami. Obyvatelia sa neskôr presťahovali na dunajský ostrov a tu bol postavený malý **gotický kostol** spomínaný v r. 1332 ako fília patriaca ku Kakatu (dnes Štúrovo). Turci ho okolo roku 1680 vypálili. Kostol nebol obnovený, lebo nová dedina bola založená na inom mieste a bohostánok zanikol. V r. 1769 bol postavený tretí, neskorobarokový **Rímskokatolícky kostol sv. Imricha kráľoviča**, ktorý bol po roku 1800 klasicisticky prestavaný a potom viackrát opravovaný.

Na takmer najvyššom bode cintorína stojí **kaplnka sv. Urbana** postavená v r. 1935 manželkou Pála Remenyika nar. Rózou Kégly na mieste staršej malej stavby z roku 1828 postavenej na pamiatku ničivého krúpobitia. V objekte do konca 70-tych r. 20. stor. bola každoročne na deň Sv. Urbana svätá omša a do roku 1973 slúžila aj ako dom smútku. Opustená stavba vlhla a nakoniec pri prietrži mračien zatiekla. Interiér bol zničený.

Obec zdobí viacero malých sakrálnych pamätníkov. **Stĺp Božie muky** oproti domu č. 6 dal v r. 1929 postaviť Pavol Ďuriček na znak vďaka za uzdravenie manželky. „Božie muky“ je malá štíhla štvorcová stavba s polkruhovým zakončením a veľkým výklenkom, osadeným na širšom nižšom podstavci.

Vo výklenku je umiestnená socha Máriinho Nepoškvrneného Srdca a Božského Srdca Ježišovho. Pred kostolom stojí **pieskovcový kríž s kamenným korpusom**, ktorý bol postavený tunajšími rímsko-katolíckymi veriacimi v r. 1777 na pamiatku prechodu obyvateľstva na rímsko-katolícku náboženskú vieru.

Pred domom č. 319 **stojí kamenný prícestný kríž s liatinovým korpusom**, ktorý na Slávu Boha dali postaviť v r. 1910 zosnulí Albert Tóth a Verona Petrik. Pred domom č. 276 **stojí kamenný prícestný kríž s polychrómovaným liatinovým korpusom**, ktorý v r. 1936 na Slávu Boha dal postaviť Ferenc Bogdányi s manželkou Máriou Tóth. Pred kaplnkou sv. Urbana stojí novší kríž z umelého kameňa s liatinovým korpusom, ktorý je osadený na staršom pieskovcovom štvorcovom

podstavci, ktorý v r. 1839 dali postaviť tunajší rímsko-katolícki veriaci krátko po stavbe pôvodnej kaplnky.

Na cintoríne stojí **nový drevený ústredný kríž s polychrómovaným liatinovým korpusom** krytý polkruhovým plechovým baldachýnom. Vyrobil ho a obci daroval známy sochár János Nagy so synom Mátyásom v r. 2003. Na spodnej časti je vyrezaný reliéf kľáčiaceho sv. Imricha.

Starší korpus bol na pôvodnom drevenom kríži z 30. rokov 20. stor., ktorý stál pri kaplnke sv. Urbana. Pred železničnou stanicou stál **drevený prícestný kríž s liatinovým korpusom** z konca 19. stor., ktorý zanikol po r. 1970.

Pred kostolom bol okolo r. 1930 postavený zaujímavý **pamätník obetiam I. svetovej vojny**.

Na cintoríne sa nachádza jednoduchý **pamätník padlým v II. svetovej vojne s krížom a korpusom**.

Na námestí stojí **vyrezávaný pamätný stĺp** so svätoštefanskou korunou na vrchole, ktorú na počesť milénia založenia Uhorska v r. 2000 vyhotovil sochár János Nagy.

4. Súčasný stav kvality životného prostredia vrátane zdravia

Životné prostredie je otázkou vzťahov medzi ľudským životom a celkovo ponímaným okolím. Takto definovaný hlavný funkčný vzťah je vzťahom vyššieho rádu – životného prostredia človeka. Kvalita životného prostredia je ohrozovaná a znehodnocovaná pôsobením negatívnych javov, charakteru stresových faktorov. Za stresové faktory sa považujú tie ľudské aktivity, ktoré ohrozujú existenciu a kvalitu jednotlivých krajinotvorných zložiek. V hodnotenom území sa sledovali najintenzívnejšie pôsobiace stresové faktory, a to primárne i sekundárne.

Za primárne stresové faktory sa považujú umelé, alebo poloprirodzené prvky v krajine, ktoré sú zväčša pôvodcom stresu. Patria sem všetky hmotné antropogénne prvky územia slúžiace na výrobo-skladovacie, dopravné, obytno-rekreačné, vodohospodárske, poľnohospodárske a energetické účely. Ich negatívny vplyv sa prejavuje predovšetkým plošným záberom prírodných ekosystémov a následnou antropizáciou územia.

Z aspektu životného prostredia sa prejavujú tieto stresové faktory zmenou kvality priestorovej štruktúry katastrálneho územia, ako i narušením stability a estetiky krajiny. Z tohto aspektu vidno, že najhoršiu kvalitu priestorovej štruktúry majú mestské sídla regiónu s vysokým stupňom antropizácie územia v dôsledku veľkej koncentrácie socioekonomických aktivít na ich území.

Stav kvality životného prostredia je podmienený dlhodobou pretrvávajúcou exploataciou prírodných zdrojov, pomerne významným znečisťovaním ovzdušia, vody a pôdy. Do prostredia sa v dôsledku nedomyslených socio-ekonomických aktivít dostávajú mnohé cudzorodé látky, ktoré prenikajú potravinového reťazca.

To má nepriaznivý vplyv na vek a zdravie ľudí, ako aj na genofond hospodársky významných i voľne žijúcich druhov rastlín a živočíchov i na ekosystémy.

Podľa environmentálnej regionalizácie SR, spracovanej v roku 1997 a ďalej aktualizovanej v roku 2004 na základe komplexného zhodnotenia stavu ovzdušia, podzemnej a povrchovej vody, pôdy, horninového prostredia, bioty a ďalších faktorov, nie je riešené územie a ani jeho blízke okolie (mesto Štúrovo) zaradené medzi zaťažené územia.

Ovzdušie

Kvalitu ovzdušia vo všeobecnosti určuje obsah znečisťujúcich látok vo vonkajšom ovzduší. V § 7 zákona č. 137/2010 Z. z. o ovzduší v znení neskorších predpisov je stanovený postup pre jej hodnotenie. Od 01. 01. 2013 platí vyhláška č. 410/2012 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o ovzduší. Kritériá kvality ovzdušia sú ustanovené vo vyhláške č. 360/2010 Z. z.

Širšie riešené územie patrí v rámci SR z hľadiska znečistenia ovzdušia k menej zaťaženým územiám. Kvalita ovzdušia je ovplyvňovaná najmä emisiami z veľkých priemyselných zdrojov nachádzajúcich sa mimo riešeného územia a okrem toho diaľkovým prenosom znečisťujúcich látok. V samotnom riešenom území obce Chľaba sa nenachádzajú ani veľké, ani stredné zdroje znečistenia ovzdušia a preto je obtiažne určiť intenzitu znečisťovania územia. Na dokreslenie situácie uvádzame údaje za mesto Štúrovo, nakoľko tu sú situované prevádzky, ktoré potenciálne môžu ovplyvňovať riešené územie.

Zaťaženie územia hlukom, radónové riziko

Potenciálnymi líniovými zdrojmi hluku na území obce sú automobilová a železničná doprava. Vzhľadom však na jej intenzitu v obci a jej tesnej blízkosti, nepredstavuje závažný problém. Bodovými zdrojmi hluku sú malé prevádzky komunálnej výroby situované v obci, ktoré však obdobne nepredstavujú závažný zdroj hluku.

V celom riešenom území sa vyskytujú prevažne oblasti so stredným radónovým rizikom. V okrajovej západnej časti k. ú. obce Chľaba sa môžu vyskytovať plochy s nízkym radónovým rizikom.

Znečistenie povrchových a podzemných vôd

Slovenská republika sa vstupom do Európskej únie zaviazala plniť požiadavky spoločenstva v oblasti ochrany, využívania, hodnotenia a monitorovania stavu vôd zastrešene rámcovým dokumentom známym pod názvom Rámcová smernica o vode – RSV (Water Framework Directive 2000/60/EC). Rámcová smernica bola transponovaná do zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) a vyhlášky č. 418/2010 Z. z. o vykonaní niektorých ustanovení vodného zákona. Do nového zákona boli premietnuté aj jednotlivé princípy z príslušných smerníc EU.

Ide najmä o:

- všestrannú ochranu vôd vrátane vodných ekosystémov a od vôd priamo závislých ekosystémov v krajine,

- účelne a hospodárne a trvalo udržateľne využívanie vôd,
- manažment povodí a zlepšenie kvality životného prostredia a jeho zložiek

Hlavným cieľom právnej úpravy na úseku ochrany vôd a ich racionálneho využívania je dosiahnutie „dobrého stavu“ všetkých vôd, ktorý by mal byť dosiahnutý do roku 2015. Dobrý stav povrchových vôd predstavuje dosiahnutie dobrého ekologického a dobrého chemického stavu pre útvary povrchových vôd a dobrého ekologického potenciálu a dobrého chemického stavu pre umelé vodné útvary a výrazne zmenené vodné útvary (kanály, prieplyvy, vodné nádrže a pod.).

Dobrý stav podzemných vôd znamená dosiahnutie dobrého kvantitatívneho a dobrého chemického stavu a odvrátenie trendov zvyšovania koncentrácie znečisťujúcich látok vo vodnom prostredí.

Obec nie je odkanalizovaná kanalizačnou sieťou odvádzajúcou odpadovú vodu z domácností ako aj dažďové vody zo spevnených plôch.

Kontaminácia pôd a pôdy ohrozené eróziou

Pôda je integrovanou zložkou životného prostredia a predstavuje rozhodujúci prírodný zdroj. Výkon starostlivosti o pôdu prináleží Ministerstvu pôdohospodárstva SR, no je potrebné rešpektovať multifunkčný a medziodvetvový význam pôdy a následne aj spoluzodpovednosť a potrebu nevyhnutného záujmu všetkých zainteresovaných o dostatočnú výmeru a primeranú kvalitu pôd.

S cieľom ochrany pôdy bol v roku 2004 prijatý zákon č. 220/2004 Z.z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona č. 245/2003 Z.z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Tento zákon ustanovuje ochranu vlastností a funkcií poľnohospodárskej pôdy a zabezpečenie jej trvalo udržateľného obhospodarovania a poľnohospodárskeho využívania, ochranu environmentálnych funkcií poľnohospodárskej pôdy, ochranu výmery poľnohospodárskej pôdy pred neoprávnenými zábermi na nepoľnohospodárske použitie, postup pri zmene druhu pozemku ako aj sankcie za porušenie povinností ustanovených zákonom.

Prílohou zákona sú aj limitné hodnoty rizikových látok v poľnohospodárskej pôde. Sú to hodnoty najvyšších prípustných obsahov rizikových látok v poľnohospodárskej pôde a stupňa kontaminácie. Prevýšenie limitných hodnôt aspoň jednej rizikovej látky a prvku v poľnohospodárskej pôde indikuje jej kontamináciu.

Vplyvom intenzívnej poľnohospodárskej výroby na Podunajskej nížine sa používanie rôznych agrochemikálií prejavuje miernym zvýšením koncentrácie niektorých rizikových prvkov v poľnohospodárskych pôdach nad A referenčnú hodnotu, t.j. ich obsahy sú mierne vyššie ako pozadové hodnoty pre tieto prvky. Ide o zvýšené koncentrácie Cd a Ni (pravdepodobne spôsobenú aplikáciou fosfátov) a Cu, Zn. Zvláštnou kategóriou potenciálneho znečistenia pôd sú staré ekologické záťaže.

V riešenom území sa pôdy ohrozované vodnou eróziou vyskytujú najmä v pahorkatinnej oblasti k. ú. Chľaba, pre poľnohospodársky využívané územia s rovinatým reliéfom je príznačná najmä veterná erózia. Veterná erózia postihuje

najmä oblasti s výskytom ľahkých pôd na nížinách so slabým rozvojom sprievodnej krajinej zelene tokov a komunikácií.

Protierózna ochrana pôdy je komplex organizačných, agrotechnických, biologických a technických opatrení, ktorých hlavným cieľom je zabrániť vzniku škodlivej erózie na ohrozenej pôde, znížiť intenzitu erózie, aby neboli prekročené limity straty pôdy, trvalo udržať existujúcu úrodnosť ohrozenej pôdy, zabrániť degradácii ohrozenej pôdy, alebo ju aspoň znížiť a zabezpečiť ochranu nižšie ležiacich zdrojov povrchových a podzemných vôd pred negatívnymi účinkami erodovaného materiálu

Kontaminácia horninového prostredia

Problematika znečistenia a poškodenia horninového prostredia v sledovanom území úzko súvisí so znečistením a poškodením pôdneho krytu, príčiny a následky sú spoločné. Zmeny vlastností pôd v negatívnom i v pozitívnom zmysle, ako aj znečistenie pôd zapríčinené rôznymi aktivitami človeka, prebiehajú už veľmi dlho, ale najintenzívnejšie od začiatku rozvoja priemyslu, intenzívneho spaľovania fosílnych palív a od začiatku moderného poľnohospodárstva používajúceho agrochemikálie a mechanizáciu obrábania pôd.

Problém kontaminácie spočíva v antropickom narušovaní prirodzených ustálených biogeochemických cyklov a tiež vnášaní rôznych druhov chemikálií organického alebo anorganického pôvodu do zložiek životného prostredia. V danom území predstavuje pre horninové prostredie najväčšie nebezpečenstvo veľkoplošná intenzívna poľnohospodárska činnosť a divoké skládky odpadu.

Súčasný stav horninového prostredia je monitorovaný v rámci Čiastkového monitorovacieho systému (ČMS) Geologické faktory. Zameraný je hlavne na tzv. geologické hazardy, t.j. škodlivé prírodné alebo antropogénne geologické procesy, ktoré ohrozujú prírodné prostredie, a v konečnom dôsledku aj človeka.

Poškodenie vegetácie a biotopov

Rastlinné a živočíšne organizmy, ktoré sa vyskytujú na území, veľmi dobre odrážajú všetky vplyvy prostredia, ktoré na ne pôsobia a sú teda vhodným indikátorom týchto zmien.

Poškodenie vegetácie - poškodenie vegetácie je vo všeobecnosti spôsobené:

- abiotickými faktormi (vietor, krupobitie, záplavy, sneh, námraza, sucho a pod.)
- biotickými faktormi (premnoženie škodcov)
- socioekonomickými faktormi (imísne poškodenie - kyslým spádom, toxickými látkami, ťažkými kovmi, únik ropných látok a pod.)

Zo súčasných stresových faktorov sa v území najviac prejavujú urbanizačné vplyvy. Vplyvy urbanizácie na vegetáciu sa prejavujú objavovaním sa sekundárnych antropogénnych biotopov s prítomnosťou ruderalnej vegetácie.

Pôvodné biotopy sú obmedzené na línie okolo niektorých tokov a na ostrovčeky zachovaných lesných porastov. Ekologickú stabilitu lesných porastov vyjadruje stálosť a odolnosť prostredia, životnosť porastu, zmeny lesných ekosystémov, imísny typ a ochranný typ. Hlavnými faktormi znižujúcimi zdravotný stav a tým i ekologický stav porastov sú poveternostné vplyvy, hniloby, tracheomykózy,

poškodenia zverou a stanovištne nevhodná drevinová skladba. Na poškodení porastov v dotknutom území imisie nezohrávajú výraznú úlohu.

Doprava

Riešené územie sa nachádza na juhozápade Slovenska neďaleko od sútoku riek Ipl'a a Dunaja a z dvoch strán hraničí s Maďarskou republikou. Jedná sa o koncovú obec, ktorá je sprístupnená prostredníctvom cesty tretej triedy III/510003. Spomínaná cesta začína s križovatkou II/564 v obci Kamenica nad Hronom a končí v obci Chľaba. Cesta II/564 je cesta regionálneho významu, ktorá prepája regionálne centrá Štúrovo a Levice v severojužnom smere a končí s križovatkou I/76. Cez územie obce prechádza aj železničná trať, ktorá je súčasťou medzinárodnej siete. Jedná sa o dvojkoľajovú elektrifikovanú trať Devínska Nová Ves - Štúrovo -Szob, ktorá je súčasťou multimodálneho koridoru č. IV (Berlín - Thessaloniki). V obci má po dlhšej dobe zriadenú zastávku, ale hustota spojov je nízka. Zastávku tu majú osobné vlaky premávajúce medzi Novými Zámkami a Budapešťou.

Súčasný zdravotný stav obyvateľstva

Zdravotný stav obyvateľstva je výsledkom pôsobenia viacerých faktorov – ekonomická a sociálna situácia, výživové návyky, životný štýl, úroveň zdravotníckej starostlivosti, ako aj životne prostredie. Vplyv znečisteného prostredia na zdravie ľudí je doteraz len málo preskúmaný, odzrkadľuje sa však najmä v ukazovateľoch zdravotného stavu obyvateľstva.

Populačný vývoj na Slovensku je potrebné vnímať v kontexte svetového populačného vývoja, aj keď viaceré demografické procesy prebiehajú u nás s časovým posunom aj niekoľko desiatok rokov za najvyspelejšími krajinami.

Nekoordinované nadmerné využívanie prírodných zdrojov, znečistenie ovzdušia, povrchových a podzemných vôd a pôdy, dopravná záťaž so všetkými negatívnymi dôsledkami spôsobuje prenikanie cudzorodých látok do prostredia a tým aj do potravinového reťazca. K zhoršovaniu životného prostredia prispieva aj neorganizované hromadenie priemyselných a komunálnych odpadov. Odlesňovanie, scelovanie pozemkov a odvodnenie krajiny podmienili celkové narušenie funkčnosti a štruktúry krajiny s nepriaznivým dopadom na genofond a biodiverzitu. Toto všetko ovplyvňuje v konečnom dôsledku najmä vek a zdravotný stav ľudskej populácie.

Zdravotný stav obyvateľstva okresu sa pohybuje na úrovni celoslovenských hodnôt alebo nižšie. Horšie ukazovatele sú pri chorobách obehovej sústavy, chorobách srdca, kde je počet hlásených ochorení u mužov i žien mierne nad priemerom Slovenska.

IV. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O PREDPOKLADANÝCH VPLYVOCH NAVRHOVANEJ ČINNOSTI NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA A O MOŽNOSTIACH OPATRENÍ NA ICH ZMIERNENIE

1. Požiadavky na vstupy (napr. záber pôdy, spotreba vody, ostatné surovinové a energetické zdroje, dopravná a iná infraštruktúra, nároky na pracovné sily, iné nároky)

Územie je v súčasnosti využívané na poľnohospodárske účely, parcely sú evidované v evidencii nehnuteľnosti ako orná pôda, z toho dôvodu dôjde k záberu poľnohospodárskej pôdy. Na predmetnú lokalitu sa vzťahuje zákon č.220/2004 Z. z. o ochrane a užívaní poľnohospodárskej pôdy v znení neskorších predpisov. Pre navrhované objekty a spevnené plochy sa vykoná skrývka ornice a podorníčia. Presný záber poľnohospodárskej pôdy bude predmetom ďalších konaní.

Pozemky sa nachádzajú mimo zastavaného územia obce Chľaba.

LV č. 2697 v časti Parcely registra „E“ evidované na mape určeného operátu ako:

- pozemok, parcelné číslo 1116 vo výmere 1385 m², orná pôda,
- pozemok, parcelné číslo 1124/2 vo výmere 550 m², orná pôda,
- pozemok, parcelné číslo 1130 vo výmere 1007 m², orná pôda,
- pozemok, parcelné číslo 1135/1 vo výmere 180 m², orná pôda,
- pozemok, parcelné číslo 1135/2 vo výmere 176 m², orná pôda,
- pozemok, parcelné číslo 1135/3 vo výmere 352 m², orná pôda,
- pozemok, parcelné číslo 1149 vo výmere 7610 m², orná pôda,
- pozemok, parcelné číslo 1152 vo výmere 543 m², orná pôda,
- pozemok, parcelné číslo 1153 vo výmere 504 m², vinica,
- pozemok, parcelné číslo 1154 vo výmere 1241 m², orná pôda,
- pozemok, parcelné číslo 1155 vo výmere 899 m², orná pôda,
- pozemok, parcelné číslo 1156 vo výmere 903 m², orná pôda,
- pozemok, parcelné číslo 1164/1 vo výmere 378 m², orná pôda,
- pozemok, parcelné číslo 1164/2 vo výmere 378 m², orná pôda,
- pozemok, parcelné číslo 1164/3 vo výmere 378 m², orná pôda,
- pozemok, parcelné číslo 1164/4 vo výmere 378 m², orná pôda,

LV č. 1394 v časti Parcely registra „E“ evidované na mape určeného operátu ako:

- pozemok, parcelné číslo 1124/1 vo výmere 554 m², orná pôda,

LV č. 950 časti Parcely registra „E“ evidované na mape určeného operátu ako:

- pozemok, parcelné číslo 1133 vo výmere 414 m², orná pôda,
- pozemok, parcelné číslo 1134 vo výmere 680 m², vinica,

LV č. 428 v časti Parcely registra „E“ evidované na mape určeného operátu ako:

- pozemok, parcelné číslo 1135/4 vo výmere 352 m², orná pôda,

Geometrickým plánom na zlúčenie a znovurozdelenie pozemkov p. č. 1117/1, 1129/3, určenie vlastníckych práv, oddelenie pozemkov a zmena druhu pozemkov p. č. 1117/33-44, 47-56, 1129/3, č. GP 3/2015 zo dňa 18.09.2015, vyhotoveným Ing. Jurajom Vargom, geodetom, boli z pozemkov - parciel registra „E“ evidované na mape určeného aparátu vytvorené nové parcely:

Parcely registra „C“ evidované na katastrálnej mape, a to:

- pozemok, parcelné číslo 1117/34 vo výmere 811 m², orná pôda,
- pozemok, parcelné číslo 1117/35 vo výmere 655 m², ostatná plocha,
- pozemok, parcelné číslo 1117/36 vo výmere 482 m², orná pôda,
- pozemok, parcelné číslo 1117/38 vo výmere 174 m², orná pôda,
- pozemok, parcelné číslo 1117/40 vo výmere 12 m², orná pôda,
- pozemok, parcelné číslo 1117/42 vo výmere 114 m², orná pôda,
- pozemok, parcelné číslo 1117/43 vo výmere 233 m², ostatná plocha,
- pozemok, parcelné číslo 1117/48 vo výmere 2 m², orná pôda,
- pozemok, parcelné číslo 1117/49 vo výmere 374 m², orná pôda,
- pozemok, parcelné číslo 1117/50 vo výmere 241 m², ostatná plocha,
- pozemok, parcelné číslo 1117/52 vo výmere 100 m², orná pôda,
- pozemok, parcelné číslo 1117/53 vo výmere 12 m², orná pôda.

Pozemky potrebné na výstavbu vinárstva sú dojednané zmluvne, časť z nich formou kúpnej zmluvy a časť zmluvou o dlhodobom nájme.

Voda a vodovodná prípojka

Navrhovaný objekt bude zásobovaný pitnou vodou z areálového vodovodu DN 80mm vedeného pred objektom.

Výpočet množstva vody

Denná spotreba vody:

15 zamestnancov – 15 osôb x 80 l = 1200 l/deň

8 návštevníkov – 8 x osôb x 145 l = 1150 l/deň

Potreba pre technológiu – 1500 l/deň

Spolu: $Q_d = 3860$ l/deň

Maximálna denná spotreba vody:

$Q_{max} = Q_d \times 1,3 = 5018$ l/deň

Maximálna hodinová spotreba vody vzhľadom na koeficient $K_h = 1,8$

$Q_h = (Q_d \times 1,8) : 12 = 579$ l/hod

Sekundová spotreba vody:

$Q_s = Q_h : 3600 = 0,16$ l/s

Ročná spotreba vody:

$Q_r = Q_d \times 3,8 = 1387$ m³/rok

Priemerná hodinová potreba na základe inštalovaných zariadení

predmetov:
 $Q = 0,1 \times 10 + 0,2 \times 38 = 0,32 + 1,23 = 1,55$ l/s.

Príprava ohriatej pitnej vody bude zabezpečená centrálnou zásobníkom vody s objemom 1000 l opatreným elektrickou vykurovaciu špirálou s výkonom 9 kW.

Ostatné surovinové a energetické zdroje

Pre výstavbu navrhovanej činnosti bude potrebné zabezpečiť stavebný materiál rôzneho druhu. Množstvá nie sú v tomto štádiu ešte špecifikované, zdrojmi týchto materiálov budú ťažobné a iné zdroje dodávateľských organizácií, ktorých prísun si zabezpečí samotná stavebná organizácia.

Základná surovina je hrozno.

Biele hrozno: 88 300 kg

Modré hrozno: 126 500 kg

BIOTECHNOLOGICKÉ (kvasiace) LÁTKY:

Kvasinka 20 g/hl: 31 kg

Kvasinkové živiny 40 g/hl: 62 kg

Vinársky enzým 2 g/hl: 3,2 kg

SÍROVÉ LÁTKY, ANTIOXIDANTY:

Disiričitan draselný (30 g/hl): 45 kg

LÁTKY SPRACOVANIA VÍNA:

Číriace látky (bentonit 100 g/hl): 150 kg

Stabilizačná látka vínneho kameňa (40g/hl): 61 kg

FILTRAČNÉ LÁTKY

Filtračný perlit (100 g/hl): cca. 300 kg

Kremelina (100 g/hl): 300 kg

Filtračná doska 2 x 0,8 m²/hl 260 m² (1600 ks 40x40)

FLAŠKOVACIE MATERIÁLY:

Vínová fľaša s objemom 0,75 l: 180 000 ks (100% naplnené do nových fliaš)

Zátka/otáčací uzáver: 185 000 ks

Štítok (stroj na lepenie štítkov): 185 000 ks

BALIACE MATERIÁLY:

Vínny kartón šesťkusový: 30 000 ks

Páska na lepenie kartónov: 30 000 m = 6000 kotúčov ručnej pásky

Strečová fólia, ručná: 90 kotúčov

Upevňovací pás + spínač: 23 000 m/2000 ks

EURO palety: 350ks

FLAŠKOVANÉ, ZABALENÉ VÍNO:

180 000 KS 0,75 litrové fľaše

Vinárstvo s technológiou v obci Chľaba
Zámer činnosti v zmysle zákona č. 24/2006 Z. z.

vyhovuje: 25 000 ks koncového produktu umiestneného do šesťkusových kartónov
vyhovuje: 1100 paliet koncového produktu

STOPKY HROZNA: 18 000 kg

POUŽITÁ FILTRAČNÁ LÁTKA:

Použitý perlit: 300 kg
Použitá kremelína: 300 kg
Použitá filtračná doska: 250 kg

Elektrická energia

Prívod elektrickej energie do objektu bude z existujúcej trafostanice TS 0018-014. V trafostanici v NN rozvádzači bude doplnený vypínač OEZ 630A s nastaviteľným spúšťom pre navrhovanú prípojku vinárstva.

Pre NN prípojku nového objektu vinárstva je navrhnutý kábel NAYY-J 4x240 z existujúcej trafostanice TS 0018-014.

Výkonová bilancia

1. Technológia vinárstva	130,0 kW
2. Elektrické rozvody objektu	32,0 kW
3. Vzduchotechnika	15,0 kW
4. Chladenie a kúrenie	30,0 kW
5. Príprava TÚV	12,0 kW
6. Čerpacia stanica	1 8,0 kW

CELKOVÝ INŠTALOVANÝ VÝKON $P_i = 237,0 \text{ kW}$

Koeficient súčasnosti $b = 0,6$

CELKOVÝ SÚČASNÝ VÝKON $P_s = 118,5 \text{ kW}$

Maximálna súbežná potreba energie potrebná na spracovanie hrozna: 18 kW

Maximálna potreba energie potrebná na kvasenie a chladenie: 50 kW

Ďalšia potrebná elektrická energia: 5,5 kW

Pri celkovej prevádzke je v prípade maximálnej súbežnosti potrebný elektrický výkon 70 kW.

Z technologickej stránky to znamená potrebu elektrického príkonu 3 x 160 A.

Vykurovanie a chladenie určených miestností

Účelom je zásobovanie navrhnutého objektu teplom a chladenie určených priestorov výroby a zázemia. Zdroje tepla sú navrhnuté v závislosti od požiadavky na vykurovanie resp. chladenie priestorov. Vykurovanie a chladenie bude zabezpečené spoločným klimatizačným zariadením na princípe vzduchového tepelného čerpadla.

Potrebný tepelný výkon:

Potreba tepla na vykurovanie – 75 kW

Potreba chladu – 72 kW

Zdroje tepla:

2 x TC VRV III s menovitým výkonom 45/50kW

Celkom: 90/100 kW

1. pre suterén s požiadavkou vykurovania a chladenia:

Systém VRVIII - trojrúrkový s možnosťou kúrenia a chladenia na základe požiadavky typ DAIKIN REYQ16-P8 s chladiacim výkonom 45 kW a vykurovacím výkonom 50 kW.

2. pre prízemie s požiadavkou vykurovania a chladenia:

Systém VRVIII - trojrúrkový s možnosťou kúrenia a chladenia na základe požiadavky typ DAIKIN REYQ16-P8 s chladiacim výkonom 45 kW a vykurovacím výkonom 50 kW.

Potrebu chladu a tepla pre technologický proces hore uvedené zariadenia nezabezpečujú.

Vnútorne jednotky – odovzdávanie tepla a chladu

- Pre priestory skladov sú navrhnuté 4-cestné podstropné klima jednotky DAIKIN FXUQ-71A
- Pre priestory zázemia sú navrhnuté podstropné klima jednotky typ DAIKIN FXZQ 15, 20, 25, 32, 40

Vetranie

Nasávanie čerstvého vzduchu a výfuk odpadového vzduchu je situované tak aby nedochádzalo k spätnému nasávaniu znehodnoteného vzduchu.

Vzduchotechnické zariadenie bude zabezpečovať vetranie priestorov mimo kampane podľa požiadaviek ohľadom zdržania sa osôb v priestore.

Počas kampane bude VZT zabezpečovať odvádzanie CO₂ mimo priestorov. Zariadenie bude ovládané vlastnou reguláciou spojenou so snímačom CO₂.

Snímanie prítomnosti CO

Snímače CO sú rozmiestnené v nasledujúcich priestoroch

č. miestnosti	názov miestnosti	snímač CO
0.23	sklad - vinárske pomôcky	1 x CO
0.02	sklad	1 x CO
0.05	sudovňa	1 x CO
0.07	sudovňa	1 x CO
0.23	sklad - vinárske pomôcky	1 x CO

Signalizácia prítomnosti CO je vyvedená na recepciu s následnou aktiváciou núteného vyvetrania priestorov. Snímače CO inštalovať do max. výšky 25 cm od podlahy v monitorovaných miestnostiach.

Nároky na dopravu a inú infraštruktúru

Vinárstvo bude dopravne dostupné z miestnej obslužnej komunikácie navrhovanej v rámci stavby Penzion Wineresidence v katastri obce Chľaba, ktorá má šírku spevnenia 4,0 m.

V rámci stavby Penzion Wineresidence sa vybuduje celkovo 10 pozdĺžnych parkovacích miest s rozmermi 6,0 x 2,5 m. Parkovacie miesta budú slúžiť pre potreby Vinárskeho podniku. Spevnené plochy budú slúžiť na zásobovanie. Komunikácia je riešená ako betónová prístupová komunikácia, chodníky sa vybudujú z betónovej dlažby.

Celková plocha vozovky príjazdovej komunikácie a spevnených plôch je 685 m², plocha chodníkov je 55 m².

Posúdenie statickej dopravy podľa STN 73 6110/Zmena 2 :

Pre výpočet bilancie statickej dopravy boli použité nasledujúce rektifikačné koeficienty (v zmysle STN 736110/Z1, tab.19a):

Kmp – regulačný koeficient mestskej polohy	1,00
Kd - súčiniteľ vplyvu dĺžby dopravnej práce (IAD : ost. - 40% : 60%)	1,00
Celkový súčiniteľ	1,00

Zariadenie typu výrobný podnik :

15 zamestnanci : 5 = 3,0

$N = 1,1 \times P \times Kmp \times Kd = 1,1 \times 3,0 \times 1,0 = 3,3 = 4$ miesta.

Potrebný počet parkovacích miest je 4 miesta. K dispozícii bude 16 parkovacích miest.

Odvodnenie vozovky komunikácie a spevnených plôch je zabezpečené priečnym a pozdĺžnym sklonom a odvedením zrážkových vôd do terénu. Odvodnenie chodníka je riešené pomocou uličných vpustov priľahlej prístupovej komunikácie a odvedením vôd cez kontrolnú šachtu z vyústením na terén – do ľavostrannej priekopy.

Nároky na pracovné sily

Výstavbu bude realizovať vybraný dodávateľ, disponujúci potrebnou kapacitou zamestnancov v požadovanej profesijnej skladbe, preto za súčasného stavu nie je možné odhadnúť počet pracujúcich na stavbe.

	I. zmena		II. zmena		III. zmena		Spolu
	muži	ženy	muži	ženy	muži	ženy	
Jednicový vinohradnícky pracovník	4	4	0	0	0	0	8
Jednicový pracovník vinárstva	2	2					4
Vedúci TPH vinohradnícky	1	0					1

Vinárstvo s technológiou v obci Chľaba
Zámer činnosti v zmysle zákona č. 24/2006 Z. z.

Vedúci TPH vinárstva	1	0					1
Vedúci TPH vinársky - fľaškovanie	1	0					1
Spolu	15		0		0		15

Chránené územia

Navrhovaná činnosť je situovaná do územia, v ktorom podľa zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov platí prvý stupeň ochrany mimo území navrhovaných, resp. vyhlásených chránených vtáčích území, území európskeho významu a súčasnej sústavy chránených území.

V záujmovom území nie je dokumentovaný výskyt žiadnych chránených druhov rastlín ani živočíchov. Priamo v riešenom území sa nevyskytujú biotopy flóry a fauny významné z hľadiska zachovania biotickej, habitatovej a krajinskej diverzity a heterogenity, teda také, v ktorých sa vyskytujú chránené, vzácne a ohrozené taxóny, biotopy ohrozených a vzácných druhov nižších rastlín, stanovišťa vzácných a ohrozených rastlinných spoločenstiev, lokality s výskytom druhov a spoločenstiev na hranici alebo mimo územia svojho súvislejšieho areálu a lokality s výskytom ekologicky alebo inak (vývojovo, taxonomicky) významných druhov a spoločenstiev organizmov.

Významné terénne úpravy

Počas realizácie stavby dôjde k výškovej úprave staveniska, Vyťažená zemina sa využije na spätné zásypy okolo vinárskeho objektu.

Dažďová voda tečúca po svahovitom teréne v dažďovom období môže poškodzovať stavbu a jeho časti preto je dôležitý použiť dôkladný systém odvodnenia týchto vôd so zabudovaným drenážnym systémom vystužením oporných múrov proti zosuvom.

Nároky na zastavané územie

Navrhovaná činnosť si nevyžiada nároky na zastavané územie.

2. Údaje o výstupoch (napr. zdroje znečistenia ovzdušia, odpadové vody, iné odpady, zdroje hluku, vibrácií, žiarenia, tepla a zápachu, iné očakávané vplyvy, napríklad vyvolané investície).

Zdroje znečisťovania ovzdušia

Počas realizácie navrhovanej činnosti hlavným zdrojom znečisťovania ovzdušia bude zvýšený prejazd a použitie ťažkých mechanizmov predovšetkým pri výkopových prácach a pri zásobovaní stavby potrebnými technologickými prvkami. Takýto zdroj spôsobí znečistenie ovzdušia iba v okolí stavby a to len dočasne, počas doby trvania výstavby.

Emisie z dopravy:

- cestné napojenie areálu spolu so súčasnou záťažou

- vnútroareálová doprava
- odstavné plochy pre dovoz a odvoz materiálov

Vzhľadom na predpokladanú intenzitu dopravy súvisiacu s dopravnou obsluhou navrhovanej činnosti, predpokladáme že prírastok priemernej dennej imisie z automobilovej dopravy v dotknutom území v porovnaní so súčasným stavom bude zanedbateľný.

Počas prevádzky

Kategorizácia zdroja znečistenia ovzdušia

Kategorizácia zdroja znečisťovania ovzdušia je vykonaná v zmysle Vyhlášky č. 410/2012 Z.z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o ovzduší.

Číslo kategórie	Názov kategórie	Prahová kapacita	
		1 veľký zdroj	2 stredný zdroj
6.99	Ostatné priemyselné technológie, výroby, zariadenia na spracovanie, ktoré nie sú uvedené v bodoch 1 až 5 - členenie podľa bodu 2.99		

Podiel hmotnostného toku emisií znečisťujúcej látky pred odlučovačom a hmotnostného toku znečisťujúcej látky je ≤ 1 .

Plánovanú prevádzku zaradíme ako: **Malý zdroj znečisťovania ovzdušia**

Pre malý zdroj sa emisné limity nestanovujú.

Samotná výroba vína predstavuje technologický zdroj znečisťovania ovzdušia so vznikom CO₂. Vzhľadom na kapacitu kvasenia a technickú úroveň prevádzky je za hodinu možné emitovať max. 15 m³ CO₂. V prípade vyššie uvedenej ročnej kapacity je to maximálne 3500-5000 m³ ročne. Podľa dostupných technológií sa z činnosti zariadení nebudú do ovzdušia uvoľňovať znečisťujúce látky v takej miere, aby sa vyžadovali zvláštne vzduchotechnické zariadenia na ich zachytávanie.

Kvasiace nádrže sú umiestnené v uzatvorenom priestore. CO₂ vznikajúci počas kvasenia je nebezpečným plynom, ktorý je ťažší ako kyslík. Za účelom prevencie proti nehodám je na najnižších bodoch kvasiaceho priestoru potrebné umiestniť CO₂ senzorové sondy, ktoré v prípade kritickej úrovne CO₂ signalizujú a automaticky spustia ventilátory zabezpečujúce vetranie.

Počas nádržového kvasenia v kritickom období je maximálne vzniknuté množstvo CO₂ za 10 dňový cyklus kvasenia 1300 hl muštu cca. 10-15 m³/hodina.

Z uvedeného vyplýva, že prevádzkovateľ počas prevádzky musí dodržiavať všetky platné predpisy na úseku ochrany ovzdušia.

Vetranie a teplovzdušné vykurovanie vinárstva bude pomocou elektrických ohrievačov vzduchu DAIKIN REYQ16-P8 s výkonom 100 kW.

Odpadové vody, kanalizačná prípojka

Počas prevádzky budú vznikať odpadové vody - splaškové, technologické, dažďové.

Splašková kanalizácia odvádza bežné splaškové vody zo sociálnych priestorov v objekte a je zaústená do samostatnej podzemnej nádrže.

Denná produkcia splaškových vôd bola stanovená na základe výpočtu potreby vody v objekte mimo technologického procesu.

Denná spotreba vody:

15 zamestnancov – 15 osôb x 80 l = 1200 l/deň

8 návštevníkov – 8 x osôb x 145 l = 1150 l/deň

Potreba pre technológiu – 1500 l/deň

Spolu: $Q_d = 3860$ l/deň

Bez technológie je denná potreba vody 2360 l.

Výpočet intervalu vyvážania žumpy – splaškové odpadové vody

$$33 \text{ m}^3 = \frac{t \times 2360 \text{ l/deň}}{1000} \quad t = \frac{33 \times 1000}{2360} = 14 \text{ prev. dní}$$

Dažďová kanalizácia odvádza zrážkové vody zo strechy stavby a je zaústená do samostatnej podzemnej nádrže (požiarna nádrž) a prepadom zvedené do vsakovacieho objektu s následným vsiaknutím do podlažia.

Množstvo dažďovej vody pre zelenú strechu: 1510 m^2

$$Q_{\text{daž.S}} = U \times s \times q_s$$

$$Q_{\text{daž.S}} = 0,5 \times 0,1510 \text{ ha} \times 144 \text{ l/s/ha} = 10,87 \text{ l/s}$$

Ročné množstvo dažďovej vody:

Ročné množstvo dažďovej vody pre predmetnú oblasť podľa Hydrometeorologického ústavu $Q_r = 570 \text{ mm}$

Ročné množstvo dažďovej vody pre predmetné spevnené plochy a prednú časť strechy:

$$Q_{\text{dp1}} = 570 \text{ mm} \times 1510 \text{ m}^2 = 861 \text{ m}^3$$

$Q_{\text{dp1}} = 861 \text{ m}^3/\text{rok}$

Zrážkové vody zo strechy budú zaústené do vsakovacej nádrže s objemom 9 m^3 typ Klartec KL VN9

Posúdenie vsakovacieho objektu: pre vsakovaciu šachtu

Objem vody počas 15 min. dažďa

$$V_{15\text{min.}} = 10,87 \times 60 \times 15/1000 = 9,783 \text{ m}^3$$

-objem vsakovacieho priestoru $V_1 = 9 \text{ m}^3$

-objem vody v kanal. potrubí DN 200 $V_2 = 2,10 \text{ m}^3$

-súčiniteľ bezpečnosti - 1,1

$$V_{15\text{min.}} \times 1,1 \leq V_1$$

$$9,783 \times 1,1 \leq 9 + 2,10$$

$$10,76 \leq 11,1$$

$10,76 \text{ m}^3 \leq 11,1 \text{ m}^3$ návrh vyhovuje

Technologická kanalizácia odvádza odpadové vody z technologického procesu výroby a skladovania vína a je zaústená do samostatnej podzemnej nádrže. Potrubie kanalizácie je zaústené do železobetónovej akumulácie nádrže s objemom 33 m^3 situovanej pred objektom. Denná produkcia odpadových vôd z technologického

Vinárstvo s technológiou v obci Chľaba
Zámer činnosti v zmysle zákona č. 24/2006 Z. z.

procesu bola stanovená na úrovni 4000 l počas kampane a cca 1500 l počas ostatných dní. Objemová kapacita nádrže bola stanovená na základe celoročných bilancií s tým, že počas kampane bude zvýšená periodičita vyvážania žumpy.

Vznik technologickej odpadovej vody:

Miesto vzniku:	Vinárska operácia:	Charakteristika odpadovej vody:
Priestor prebratia hrozna (v období oberania)	Umývanie debny	Slabé biologické znečistenie, bahno pochádzajúce z pôdnych častíc.
Priestor prijatia a triedenia hrozna (v období oberania)	Denné čistenie prvkov odstopkových a drviacich strojov hrozna.	Voda mierne znečistená organickými látkami (hroznové časti)
	Čistenie pred sezónou a na konci sezóny oberania	Mierne alkalická odpadová voda
Priestory lisovania a macerácie (úrovne)	Denné čistenie hroznových lisov a nádrží macerácie	Slabé znečistenie organickou látkou
	Čistenie pred sezónou a na konci sezóny	Mierne alkalická odpadová voda
Kvasiaci priestor	Filtrácia spodných usadenín muštu cez vákuový bubnový filter	Organickými látkami mierne znečistená perlitová voda.
	Odstránenie vínneho kameňa z nádrží	Stredne alkalická odpadová voda
Manipulačný a nádržový priestor	Stáčanie vín	Slabé znečistenie organickou látkou (voda zmiešaná s vínnym kalom)
	Čírenie vín	Voda zmiešaná s číriacou látkou a číriacim dnom.
	Kremelinová filtrácia vín	Voda zmiešaná s kremelinou
Priestor drevených sudov	Strojové umývanie sudov	Biologicky slabo znečistená voda (vínnny kameň, vínnny kal)
Fľaškovací priestor	Čistenie a sterilizácia fľaškovacej linky	Občas mierne zásaditá, občas mierne kyslá odpadová voda

Výpočet intervalu vyvážania žumpy – technologicke odpadové vody

$$33 \text{ m}^3 = \frac{t \times 1500 \text{ l/deň}}{1000} \quad t = \frac{33 \times 1000}{1500} = 22 \text{ prev. dní}$$

Navrhnutá kanalizačná prípojka je montovaná z hrdlových PVC rúr DN125 resp. DN150mm. Prevádzka zbernej nádrže musí byť v súlade s ustanoveniami STN 75 6081-žumpy. Skúška vodotesnosti nádrže sa musí vykonať podľa STN 75 08905 – skúšky vodotesnosti vodárenských a kanalizačných nádrží.

Vinárstvo s technológiou v obci Chľaba
Zámer činnosti v zmysle zákona č. 24/2006 Z. z.

Odvodnenie komunikácií a spevnených plôch je zabezpečené priečnym a pozdĺžnym sklonom a odvedením zrážkových vôd do terénu. Odvodnenie chodníka je riešené pomocou uličných vpustov priľahlej prístupovej komunikácie a odvedením vôd cez kontrolnú šachtu z vyústením na terén – do ľavostrannej priekopy.

Odpady

Druhy odpadov a spôsob nakladania s nimi vzniknutých počas výstavby

por. č.	katalógové číslo odpadu	názov odpadu	kategória odpadu	pôvod odpadu	kód nakladania
1.	15 01 01	obaly z papiera	0	nové výrobky	R13
2.	15 01 02	obaly z plastov	0	nové výrobky	R13
3.	15 01 03	obaly z dreva	0	nové výrobky	R1
4.	15 01 10	obaly obsahujúce zvyšky nebezpečných látok alebo kontaminované s nebezpečnými látkami	N	natieračské a maliarske práce	D10
5.	17 01 07	zmesi betónu, tehál, obkladačiek, dlaždíc a keramiky iné ako uvedené v 17 01 06 .	0	odpady z výstavby a z dokončovacích prác	D1
6.	17 06 04	izolačné materiály iné ako uvedené v 17 06 01 a 17 06 03	0	z výstavby	D1
7.	17 02 01	drevo	0	z výstavby	R1

Vzniknuté odpady budú zhodnocované príp. zneškodňované prostredníctvom oprávnených organizácií. Odpady budú zabezpečené v zmysle § 19 ods. 1 písm. b zák. č. 223/2001 Z.z. pred nežiaducim únikom či odcudzením.

Dodávateľ stavebných prác, ako pôvodca odpadov vznikajúcich pri jeho činnosti v rámci tejto akcie zodpovedá za ich zneškodňovanie alebo využitie a pri nakladaní s odpadmi je povinný dodržiavať ust. 19 zák. č. 223/2001 Z.z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov. /vedenie evidenčného listu v zmysle vyhlášky MŽP SR č. 310/2013 Z.z. na predpísanom tlačive, zabezpečiť oddelené zhromažďovanie odpadov podľa druhov a ich zneškodňovanie alebo zhodnocovanie/
Presné množstvo vzniknutých odpadov počas výstavby bude upresnené v ďalšom stupni projektovej dokumentácie.

Druhy odpadov a spôsob nakladania s nimi počas prevádzky areálu

por. č.	katalógové číslo odpadu	názov odpadu	kategória odpadu	
1.	02 07 01	odpad z prania, čistenia a mechanického spracovania surovín	0	10 t
2.	02 07 04	materiály nevhodné na spotrebu alebo spracovanie	0	18 t
3.	* 02 07 05	Kaly zo spracovania kvapalného odpadu	0	51 t

Vinárstvo s technológiou v obci Chľaba
Zámer činnosti v zmysle zákona č. 24/2006 Z. z.

		v mieste jeho vzniku		
4.	15 01 03	obaly z dreva	0	0,2 t
5.	15 01 07	Obaly zo skla	0	0,05 t
6.	15 01 01	Obaly z papiera a lepenky	0	0,5 t
7.	16 02 13	vyradené zariadenia obsahujúce nebezpečné časti iné ako uvedené v 16 02 09 až 16 02 12	0	0,01 t
8.	15 02 02	Absorbenty, filtračné materiály vrátane olejových filtrov inak nešpecifikovaných, handry na čistenie, ochranné odevy kontaminované nebezpečnými látkami	N	0,05 t
9.	20 03 01	zmesový komunálny odpad	0	4, t

* katalógové číslo 02 07 05 zahŕňa sedimentačné a kvasničné kaly zo spracovania hrozna

Po zahájení prevádzky budú dodržiavané ustanovenia zákona č. 223/2001 Z. z. o odpadoch. Zmesový komunálny odpad bude zneškodňovaný prostredníctvom obce.

V zmysle zákona o odpadoch a súvisiacich právnych predpisov je zakázané zneškodňovať biologicky rozložiteľné odpady skládkovaním. Tento druh odpadu bude zhodnocovaný kompostovaním v zariadeniach iných právnických subjektov.

Na zhromažďovanie odpadov bude vyhradený priestor v zmysle § 3 vyhlášky MŽP SR č. 532/2002 Z. z. ktorou sa ustanovujú podrobnosti o všeobecných technických požiadavkách na výstavbu, kde budú uložené zberné nádoby. Odpady z obalov ako drevené palety, fľaše sa budú zhromažďovať vo vyhradenom mieste v sklade.

Navrhovateľ v oblasti odpadov musí plniť aj povinnosť, ktorá mu vyplýva zo zákona č. 313/2009 Z. z. o vinohradníctve a vinárstve v znení neskorších predpisov a vyhlášky MP SR č. 350/2009 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona č. 313/2009 Z. z. V uvedenej vyhláške je v § 6 ustanovené okrem konkrétneho spôsobu nakladania s jednotlivými vedľajšími produktmi tiež povinnosť viesť evidenciu spolu s dokladmi o spôsobe nakladania. Táto povinnosť tiež vyplýva z legislatívy EÚ.

Hluk, vibrácie a hygiena pracovného prostredia

Počas výstavby

Stavebno – technické riešenie objektu bude riešené podľa platných právnych predpisov a noriem.

Vplyv týchto zdrojov bude relatívne krátkodobý (nebude trvalý), časovo nespojitý a priestorovo okrajový.

V súvislosti s prevádzkou areálu je potrebné počítať s týmito zdrojmi hluku:

- ✓ hluk z dopravy – prívoz poľnohospodárskych produktov z polí
- ✓ hluk pri expedícii hotových produktov

Počas prevádzky musia byť nasledovné právne predpisy:

- zákon č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

- vyhláška MZ SR č. 549/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí.
- NV SR č. 115/2006 o minimálnych zdravotných a bezpečnostných požiadavkách na ochranu zamestnancov pred rizikami súvisiacimi expozíciou hluku.

Zdrojom hluku a vibrácií pri prevádzke navrhovanej činnosti bude vykládka a nakládka vstupov a výstupov z navrhovanej činnosti, samotná výroba vína a doprava súvisiaca s prevádzkou navrhovanej činnosti. Najväčšie intenzity hluku budú hlavne v období zberu a spracovania ovocia a to v dôsledku intenzívnejšej dopravy a manipulácie so strojným zariadením. Z pohľadu synergických a kumulatívnych zdrojov hluku v rámci prevádzky navrhovanej činnosti bude určujúcim zdrojom hluku najmä doprava. Vzhľadom na predpokladané intenzity dopravy a jej trasovanie a množstvá a druhy vstupov a výstupov z navrhovanej činnosti a spôsob nakladania s nimi sa nepredpokladajú prekročenia limitných hodnôt pre hluk a vibrácie, tzn. že navrhovaná činnosť počas svojej prevádzky bude spĺňať požiadavky a podmienky, ktoré sú ustanovené všeobecne záväznými právnymi predpismi.

Vzduchotechnické zariadenie núteného vetrania zabezpečuje také parametre vnútorného prostredia vetraného priestoru, aby vyhovovalo hygienickým a technologickým požiadavkám. Jeho prevádzka musí byť bezpečná, hospodárna, nesmie ohrozovať životné prostredie a zdravie a musí spĺňať požiadavky na najvyššie prípustné hodnoty hluku a vibrácie. Je riešené tak, že jeho prevádzkou nemôže dochádzať k šíreniu požiaru a jeho splodín. Jeho prevádzka musí byť bezpečná, hospodárna, nesmie ohrozovať životné prostredie a zdravie a musí spĺňať požiadavky na najvyššie prípustné hodnoty hluku a vibrácie. Je riešené tak, že jeho prevádzkou nemôže dochádzať k šíreniu požiaru a jeho splodín.

V rámci navrhovanej činnosti budú dodržané podmienky pre osvetlenie pracovných miest a osvetlenia pri práci, resp. úrovne denného osvetlenia vnútorných priestorov podľa požiadaviek príslušnej platnej vyhlášky.

Pri práci pracovníci budú používať ochranné pracovné pomôcky – odev a obuv.

Pre činnosť pracoviska bude vypracovaný prevádzkový poriadok, v ktorom budú uvedené údaje týkajúce sa bezpečnej prevádzky strojnotechnologických zariadení, ich obsluhy, údržby, dodržiavania noriem a vyhlášok bezpečnosti pri práci, opatrenia pri manipulácii s rôznymi chemikáliami, ktoré sa používajú vo vinárstve.

Žiarenie a iné fyzikálne polia,

V rámci navrhovanej činnosti nebudú inštalované zariadenia, ktoré by mohli byť zdrojom žiarenia.

Teplo, zápach a iné výstupy

Prevádzka výroby vína v štandardnom režime a bez náhodných udalostí nebude zdrojom tepla, zápachov ani iných podobných výstupov.

Doplňujúce údaje

Projekt sa nachádza v štádiu prípravy dokumentácie pre povolenie konanie.
Ďalšie doplňujúce údaje v tomto štádiu nie sú známe.

3. Údaje o predpokladaných priamych a nepriamych vplyvoch na životné prostredie

Cieľom ochrany životného prostredia a zdravia obyvateľstva je nájsť taký vyrovnaný systém zosúladenia životného prostredia a ľudskej činnosti, ktorého cieľom by bol akceptovateľný rozvoj antropogénnych aktivít, kvality životného prostredia a kvality života zdravia. Posudzovanie vplyvov na životné prostredie je jedným z nástrojov na priblíženie sa k takému vyrovnanému a environmentálne prijateľnému rozvoju uvedených oblastí.

Súčasťou hodnotenia sú priame a nepriame vplyvy navrhovanej činnosti, primárne a sekundárne vplyvy navrhovanej činnosti, krátkodobé a dlhodobé vplyvy navrhovanej činnosti, dočasné a trvalé vplyvy navrhovanej činnosti na životné prostredie a to počas jej výstavby a prevádzky.

Na základe výsledkov zisťovania sa predpokladajú tieto vplyvy navrhovanej činnosti na životné prostredie:

Vplyv stavby na životné prostredie

Etapa výstavby je charakterizovaná mierne negatívnym vplyvom na životné prostredie podľa použitých stavebných postupov. Pri tejto činnosti je sprievodným znakom tvorba prachu, zvýšená hlučnosť, spaliny z motorov, ktoré narúšajú bežný stav okolia a životného prostredia. Uvedené negatíva môžu byť časti eliminované napr. zvlhčovaním dopravných ciest a racionálnym využívaním stavebných mechanizmov. Uvedené vplyvy sú z časového hľadiska krátkodobé, t.j. len počas výstavby.

Vplyv na horninové prostredie a reliéf

Navrhovaná činnosť je navrhnutá tak, aby v maximálnej možnej miere eliminovala možnosť kontaminácie horninového prostredia.

Prijaté stavebné, konštrukčné a prevádzkové opatrenia minimalizujú možnosť kontaminácie horninového prostredia v etape výstavby a prevádzky. Vzhľadom na technické parametre navrhovanej činnosti, a v prípade spoľahlivého založenia a dostatočnej izolácie stavby od okolitého prostredia, neočakávame žiadne negatívne vplyvy posudzovanej činnosti na horninové prostredie, nerastné suroviny, geodynamické javy a geomorfologické pomery ani v etape výstavby, ani prevádzky. Z charakteru činnosti a reliéfových pomerov priamo dotknutého areálu taktiež nevyplývajú také dopady, ktoré by závažným spôsobom zmenili reliéf.

Vplyvy navrhovanej činnosti na horninové prostredie a reliéf hodnotíme ako lokálne, malého rozsahu a málo významné.

Vplyvy na ovzdušie, miestnu klímu

Zdrojom emisií budú počas výstavby stavebné práce a doprava materiálu na stavbu a zo stavby, ktoré budú produkovať prach a výfukové plyny z dopravy a stavebných mechanizmov. Pre minimalizáciu prašnosti je potrebné vhodné uskladňovanie sypkého materiálu, kropenie v prípade zvýšenej prašnosti, čistenie pneumatík, prípadne verejných komunikácií, pri výjazde mechanizmov zo staveniska na verejné komunikácie.

Počas prevádzky

CO₂, ktorý vzniká pri kvasení vína, je vzduchotechnickými súpravami odtiahnutý z výrobných priestorov a rozptýlený v ovzduší.

Na chladenie výrobných priestorov bude používané zariadenie s chladivom, ktoré obsahuje fluórované skleníkové plyny R410A, ktoré spadá do povoleného limitu.

Nakoľko v technickom resp. technologickom riešení navrhovanej činnosti budú použité nové progresívne zariadenia a konštrukčné riešenia, vplyvy tejto stavby na okolité prírodné prostredie a emisnú situáciu budú nízke.

Vplyvy na kvalitu ovzdušia hodnotíme ako málo významné.

Vplyvy na povrchovú a podzemnú vodu

Navrhovanou činnosťou nebudú ovplyvnené hydrologické a hydrogeologické pomery dotknutého územia a kvantitatívne a kvalitatívne pomery povrchových a podzemných vôd.

V štandardných prevádzkových podmienkach nie je predpoklad kontaminácie podzemných ani povrchových vôd. Potenciálnym zdrojom znečistenia podzemných resp. povrchových vôd počas výstavby ale aj počas prevádzky môžu byť len havarijné situácie, z toho dôvodu bude potrebné prijať účinné opatrenia na zamedzenie prieniku znečisťujúcich látok do podzemných vôd.

Samotný proces spracovania hrozna a výroby vína nebude mať nepriaznivý vplyv na kvalitu povrchových a podzemných vôd. V prevádzke nebudú používané nebezpečné látky, ktoré by mohli nedodržaním technologických postupov uniknúť do podzemných či povrchových vôd. Odpadové vody, či už technologické alebo splaškové, budú odvedené do novej nepriepustnej žumpy, so všetkými odpadmi bude nakladané v zmysle platnej legislatívy v odpadovom hospodárstve.

V prípade, že bude dôsledne dodržiavaný prevádzkový poriadok a všetky technologické postupy, kvalita podzemných a povrchových vôd nebude ohrozená.

Na základe uvedených skutočností možno považovať vplyvy na povrchové a na podzemné vody za lokálne a málo významné.

Vplyvy na pôdu

Hlavným vplyvom na pôdu je práve záber PPF, ktoré bude riešené po územnom konaní. Tento jav možno v hodnotenom území považovať za jeden z najvýznamnejších negatívnych vplyvov. Pri výstavbe navrhovanej činnosti dôjde k čiastočnej deštrukcii a zmene mechanicko-fyzikálnych vlastností pôdy a k čiastočnej strate biotopu pre pôdy edafón a živočíchov, pre ktorý bola sekundárnym zdrojom v rámci ich potravinových reťazcov.

Kontaminácia pôdy sa nepredpokladá, počas výstavby aj prevádzky predstavuje takéto ovplyvnenie iba riziko, pri náhodných, havarijných situáciách (únik ropných látok a hydraulických olejov zo stavebných mechanizmov, automobilov, a pod.).

Činnosť nebude mať negatívne vplyvy ani na kvalitu okolitej pôdy pri dodržaní technologických postupov stavby a všeobecne záväzných predpisov.

Vplyvy hodnotíme ako málo významné.

Vplyvy na faunu, flóru a ich biotopy

Vzhľadom na charakter, rozsah a umiestnenie navrhovanej činnosti sa nepredpokladá ovplyvnenie fauny a flóry na pozemkoch susediacich s lokalitou navrhovanej činnosti, činnosť bude bez vplyvu.

Vplyvy na krajinu

Súčasná štruktúra krajiny širšieho záujmového územia predstavuje silne antropogénne pozmenenú urbánnu krajinu. Vzhľad lokality oproti pôvodnému stavu sa zásadne nemení. Navrhovaná činnosť priamo nezasahuje žiadny z prvkov ÚSES, tzn. nenaruší funkčnosť žiadneho prvku ÚSES ani iných biologicky hodnotných území. Závažné negatívne vplyvy na krajinu sa nepredpokladajú.

Vplyvy na obyvateľstvo

Každá antropogénna činnosť je určitým zdrojom vplyvov ako na človeka, tak i na životné prostredie. Prípadným vplyvom navrhovanej činnosti na dotknuté obyvateľstvo a jeho zdravie sú havarijné stavy. Na predchádzanie takýchto nepredvídateľných skutočností bude vypracovaný postup pre prípad havárie a ako základným preventívnym opatrením je dodržiavanie prevádzkového poriadku a dodržiavanie pracovných postupov a zásad bezpečnosti pri práci.

Navrhovaná činnosť nebude predstavovať z hľadiska znečistenia ovzdušia a emisií hluku zdravotné riziká pre dotknuté obyvateľstvo.

Počas výstavby možno minimalizovať uvedené vplyvy použitím vhodnej technológie a stavebných postupov - čo bude potrebné zohľadniť v rámci príprav vlastného projektu stavby a jej organizácie. Týmto opatreniami môžu byť nežiaduce účinky navrhovanej činnosti počas výstavby účelovo potlačené.

Navrhované výrobné postupy sú v súlade s najnovšími, dostupnými, známymi a používanými postupmi na najvyššej úrovni manažmentu podobných zariadení v štátoch EÚ a dosahujú parametre najlepšej dostupnej technológie (BAT).

V ďalšom stupni projektovej dokumentácie je potrebné postupovať v súlade s ustanoveniami zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov a vyhlášky MZ SR č. 549/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií. Táto vyhláška sa vzťahuje na hluk, infrazvuk a vibrácie, ktoré sa vyskytujú trvale alebo prerušovane vo vonkajšom prostredí alebo vnútornom prostredí budov v súvislosti s aktivitami ľudí alebo činnosťou zariadení. Vzhľadom na umiestnenie navrhovanej

činnosti mimo zastavaného územia obce, nepredpokladáme nepriaznivé ovplyvnenie obyvateľstva počas realizácie stavby.

Vplyvy na obyvateľstvo hodnotíme ako málo významné.

Synergické a kumulatívne vplyvy

Na základe predchádzajúceho hodnotenia na jednotlivé zložky životného prostredia a zdravia obyvateľstva možno konštatovať, že sa nepredpokladá významné negatívne synergické a kumulatívne pôsobenie navrhovanej činnosti na jednotlivé zložky životného prostredia a zdravia obyvateľstva, ktoré by malo za následok ich významné zhoršenie stavu v dotknutom území.

4. Hodnotenie zdravotných rizík

Realizácia navrhovanej činnosti sa bude vykonávať podľa všeobecne záväzných právnych predpisov a preto sa nepredpokladá, že bude predstavovať zdravotné riziko pre obyvateľstvo dotknutej obce.

Dôležitým činiteľom pri všetkých prácach spojených s výstavbou navrhovanej činnosti je bezpečnosť práce. Je potrebné, aby všetci zodpovední pracovníci na stavbe dôsledne dodržiavali bezpečnostné predpisy. Pri výstavbe sa musia vytvoriť podmienky pre dodržiavanie zásad ochrany a bezpečnosti práce v súlade s príslušnými bezpečnostnými predpismi. Počas výstavby musí byť stavenisko označené a zabránený vstup nepovolaným osobám.

Zhotoviteľ musí pre svojich pracovníkov na stavenisku zabezpečiť sociálne požiadavky a hygienické opatrenia v súlade s platnými zákonmi a predpismi.

Stavba sa navrhuje a zhotovuje tak, aby boli splnené podmienky na ochranu zdravia, zásobovanie vodou, odvádzanie odpadovej vody, odstraňovanie pevného odpadu, tepelnej a svetelnej pohody vnútorného prostredia a výmeny vzduchu. Stavba a prevádzka musí zabezpečovať, aby hluk a vibrácie pôsobiace na ľudí boli na takej úrovni, ktorá neohrozuje zdravie a je vyhovujúca pre pracovné prostredie, a to aj na susedných pozemkoch a stavbách.

Priame zdravotné riziká počas prevádzky budú znášať len pracovníci obsluhy mechanizmov. Vzhľadom na charakter činnosti a na podmienku plnenia prísnych hygienických predpisov riziká sú minimálne. Všetky používané zariadenia musia byť konštruované tak, aby nemohlo dôjsť k priamemu ohrozeniu života alebo zdravia pracovníkov.

Pri plnom rešpektovaní podmienok bezpečnosti práce, ochrany zdravia pri práci a starostlivosť o zdravé pracovné podmienky nebude mať výstavba významný negatívny vplyv na ľudí. Prevádzkou navrhovanej činnosti nebudú vznikať odpadové látky takého charakteru a zloženia, aby mohli mať vplyv na zdravotný stav obyvateľstva.

Prevádzka navrhovanej činnosti bude realizovaná na základe získaných povolení vydaných podľa všeobecne záväzných právnych predpisov platných na území Slovenska a EÚ. Pre navrhovanú činnosť budú spracované a schválené technologické postupy určujúce postupy počas vykonávania jednotlivých úkonov určenými zamestnancami. Tieto technologické postupy budú vypracované a schválené

všeobecne záväzných právnych predpisov platných na území Slovenska a EÚ v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a bezpečnosti prevádzky. Zariadenia a materiály, ktoré budú vyžívané pri navrhovanej činnosti musia byť konštruované tak, aby nemohlo dôjsť k priamemu ohrozeniu života alebo zdravia zamestnancov.

Z vyššie uvádzaných vplyvov, z ktorých ani jeden nebol významný, vyplýva, že aj vplyv na obyvateľstvo a jeho zdravie je zanedbateľný.

5. Údaje o predpokladaných vplyvoch navrhovanej činnosti na chránené územia (napr. chránené vtáacie územia, územia európskeho významu, súvislá európska sústava chránených území – NATURA 2000 – národné parky, chránené krajinné oblasti, chránené vodohospodárske oblasti)

Vplyv na chránené územia

Realizácia zámeru nenaruší záujmy ochrany prírody a krajiny. Vzhľadom na charakter a rozsah navrhovanej činnosti sa nepredpokladá jej vplyv na územia národnej sústavy chránených území. V súlade so zákonom č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov v hodnotenom území platí prvý stupeň ochrany. Priamo do riešenej lokality nezasahujú ani územia NATURA 2000.

Vplyvy navrhovanej činnosti na územia chránené podľa zákona č. 543/2002 Z. z. sa nepredpokladajú.

6. Posúdenie očakávaných vplyvov z hľadiska ich významnosti a časového priebehu pôsobenia

Potenciálne vplyvy na zložky prírodného prostredia, prípadne zdravotný stav obyvateľstva z dôvodu výstavby a prevádzky boli identifikované v predchádzajúcej kapitole.

Z hľadiska časového priebehu pôsobenia navrhovanej činnosti konštatujeme, že vplyvy výstavby a prevádzky navrhovanej činnosti nebudú významne a dlhodobo negatívne pôsobiť na žiadnu zo zložiek životného prostredia vrátane človeka.

Na základe celkového hodnotenia vplyvov realizácie navrhovanej činnosti možno konštatovať, že realizáciou navrhovanej činnosti dôjde k nasledujúcim vplyvom:

- ovplyvnenie horninového prostredia a geomorfologických pomerov na úrovni málo významnej
- ovplyvnenie povrchových a podzemných vôd na úrovni málo významnej, krátkodobo negatívnej v etape stavebných prác, dlhodobo málo významnej v etape prevádzkovania
- ovplyvnenie kvality ovzdušia na úrovni málo významnej krátkodobo negatívnej v etape stavebných prác a dlhodobo málo významnej v etape prevádzkovania

- ovplyvnenie pôdy na úrovni málo významnej
- ovplyvnenie krajinskej štruktúry a vzhľadu krajiny na úrovni málo významnej
- ovplyvnenie obyvateľstva na úrovni málo významnej
- ovplyvnenie hluku na úrovni málo významnej, krátkodobo negatívnej v etape stavebných prác, dlhodobo málo významnej negatívnej v etape prevádzkovania,
- ovplyvnenie chránených území na úrovni nevýznamnej.

Navrhovaná činnosť nebude mať závažný negatívny vplyv na životné prostredie. Vplyvom realizácie a prevádzky sa zásadne nezmení celkový stav dotknutého územia v žiadnom z posudzovaných parametrov.

Pri hodnotení vplyvov navrhovanej činnosti v rámci vypracovania zámeru sa zohľadňovali príslušné ustanovenia všeobecne záväzných právnych predpisov najmä z oblasti:

- ochrany prírody a krajiny
- ochrany vôd
- ochrany ovzdušia
- ochrany pôd
- ochrany zdravia
- odpadového hospodárstva
- ochrany a bezpečnosti pri práci

Nepreukázal sa nesúlad navrhovanej činnosti s príslušnými ustanoveniami súvisiacich všeobecne záväzných právnych predpisov.

Navrhovaná činnosť ako celok nebude mať závažný negatívny vplyv na životné prostredie nad mieru, ktorá je stanovená všeobecne záväznými právnymi predpismi v oblasti životného prostredia a zdravia obyvateľstva. Identifikovateľné vplyvy sú pri dodržaní a realizácii navrhovaných opatrení a príslušných všeobecne záväzných právnych predpisov environmentálne prijateľné.

7. Predpokladané vplyvy presahujúce štátne hranice

Na základe komplexného posúdenia rozsahu a lokalizácie činnosti a predpokladaných vplyvov na životné prostredie neboli identifikované žiadne vplyvy presahujúce štátne hranice.

8. Vyvolané súvislosti, ktoré môžu spôsobiť vplyvy s prihliadnutím na súčasný stav životného prostredia v dotknutom území so zreteľom na druh, formu a stupeň existujúcej ochrany prírody , prírodných zdrojov, kultúrnych pamiatok)

Na základe výsledkov skúmania predpokladaných vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie v rámci vypracovania zámeru neboli identifikované žiadne iné

súvislosti, ktoré by mohli spôsobiť závažný negatívny vplyv na životné prostredie v dotknutom území.

9. Ďalšie možné riziká spojené s realizáciou navrhovanej činnosti

Prevádzkové riziká spojené s činnosťou zariadenia je predstavované len vznikom prevádzkovej nehody, avšak toto riziko je eliminovateľné určením pravidiel technologickej a pracovnej disciplíny počas technologického procesu. Postupy predchádzania a prípadného odstraňovania následkov uvedených rizík budú súčasťou prevádzkového poriadku areálu, plánu opatrení pre prípad havárie, ktoré budú spracované v súlade so všeobecnými platnými právnymi predpismi, prípadne havarijného plánu pre zaobchádzanie so škodlivými látkami.

10. Opatrenia na zmiernenie nepriaznivých vplyvov jednotlivých variantov navrhovanej činnosti na životné prostredie

Účelom opatrení je predchádzať, zmierniť, minimalizovať alebo kompenzovať očakávané (predpokladané) vplyvy činnosti (priame, nepriame, kumulatívne), ktoré môžu vzniknúť počas jej výstavby, prevádzky (v štandardnom a neštandardnom režime, t. j. aj počas havárií).

Cieľom environmentálneho posudzovania je nielen identifikovať významné vplyvy, ale nájsť k nim aj prijateľné riešenia, ktorými sa jednotlivé prvky životného prostredia ochránia alebo sa zmiernia nepriaznivé vplyvy na ne. Základnými opatreniami sú technické opatrenia umožňujúce zmiernenie prípadne až elimináciu predpokladaných nepriaznivých vplyvov. Najkrajnejším opatrením v prípade že daný vplyv nie je možné prijateľným spôsobom a v dostatočnej miere zmierniť, sú kompenzačné opatrenia.

Opatrenia sa po ich akceptácii včleňujú do rozhodovacieho procesu a stávajú sa súčasťou ďalších konaní o povoľovaní činnosti.

Výstavba objektu sa bude realizovať na základe projektovej dokumentácie v zmysle zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebného zákona) v znení neskorších predpisov. Dokumentácia stavby, na základe ktorej sa bude zámer realizovať, bude obsahovať všetky požiadavky na prijatie takých opatrení, aby sa zmiernili možné nepriaznivé vplyvy.

Opatrenia

- dodržiavať bezpečnostné a protipožiarne opatrenia,
- pri výstavbe uprednostniť k životnému prostrediu šetrnejšie materiály a postupy,
- používať iba stroje a zariadenia vhodné k danej činnosti a zabezpečovať ich pravidelnú kontrolu a údržbu,
- pracovníkov pravidelne školiť z BOZP a PO.
- povrchové a podzemné vody je potrebné ochraňovať priebežným dodržiavaním bezpečnostných opatrení pri manipulácii s ropnými látkami počas výstavby a kontrolovaním stavu mechanizačných prostriedkov. Pre

- prípád havárií musí byť vypracovaný havarijný plán s opatreniami na likvidáciu škôd.
- zabezpečiť likvidáciu odpadov vzniknutých pri stavbe podľa zistených druhov odpadov v rámci platnej legislatívy. Pri výmene substrátu vykonať analýzu zloženia pre prípad prítomnosti škodlivých látok a podľa výsledkov ho zneškodniť v súlade s platnými právnymi normami.
 - zabezpečiť zneškodňovanie vznikajúcich odpadov oprávnenými organizáciami;
 - navrhovanú činnosť realizovať podľa schválenej projektovej dokumentácie
 - vypracovať prevádzkové, bezpečnostné predpisy a havarijný plán tak, aby nedošlo ku vzniku rizikových situácií
 - sledovať a zabezpečiť čistenie vozidiel vychádzajúcich zo staveniska, v zmysle cestného zákona
 - dodržiavať všetky platné právne predpisy na úseku ochrany životného prostredia
 - dodržiavať predpisy na úseku ochrany zdravia
 - zabezpečiť pravidelnú kontrolu technologických zariadení, ktoré by mohli mať negatívny vplyv na životné prostredie a zdravie obyvateľstva
 - akceptovať odporúčania, návrhy a záväzky vyplývajúce z priebehu procesu posudzovania vplyvov v rozsahu, v akom budú premietnuté do vyjadrení, stanovísk a rozhodnutí príslušných orgánov.

11. Posúdenie očakávaného vývoja územia, ak by sa navrhovaná činnosť nerealizovala

Vývoj územia bez realizácie navrhovanej činnosti je vlastne nulový variant tzn. variant stavu, ktorý by nastal, ak by sa navrhovaná činnosť neuskutočnila. Pre stanovenie nulového variantu je dôležité poznať v prvom rade súčasný stav lokality, v ktorej sa navrhuje umiestnenie navrhovanej činnosti a na základe súčasného stavu posúdiť a identifikovať jej predpokladaný vývoj bez realizácie akcie.

V prípade nerealizovania činnosti bude znamenať pre uvedenú lokalitu nemenný stav.

12. Posúdenie súladu navrhovanej činnosti s platnou územnoplánovacou dokumentáciou a ďalšími relevantnými strategickými dokumentmi

Navrhovaná činnosť nie je v rozpore s platným ÚP obce Chľaba ani s inými relevantnými strategickými dokumentmi.

13. Ďalší postup hodnotenia vplyvov s uvedením najzávažnejších okruhov problémov

Navrhovaná činnosť je v zmysle zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov zaradená do procesu zisťovacieho konania.

Predložený zámer je komplexným materiálom posudzujúcim odhadované vplyvy plánovaných činností v danej lokalite. Návrhy, podmienky alebo odporúčania, ktoré vyplývajú zo stanovísk k zámeru budú vyhodnotené a na základe relevantnosti uplatnené v materiáloch orgánov štátnej správy a samosprávy v rámci následných povolovacích procesov.

O dotknutom a predmetnom území sú v súčasnosti dostatočné množstvá informácií, na základe ktorých možno konštatovať, že najdôležitejšie okruhy problémov boli identifikované a riešené. Obdobné konštatovanie platí aj pre samotnú navrhovanú činnosť, keď boli dostatočne identifikované takmer všetky parametre súvisiace s jej realizáciou ako aj vstupy a výstupy. Niektoré parametre navrhovanej činnosti budú spresnené v neskoršom štádiu povoľovania činnosti podľa osobitných predpisov, no ide o také údaje, ktoré žiadnym závažným spôsobom neovplyvnia environmentálne charakteristiky dotknutých zložiek životného prostredia a zdravia obyvateľov.

Na základe získaných výsledkov možno konštatovať, že navrhovaná činnosť v posudzovanom území neprináša významné environmentálne dopady, pre ktoré by bolo potrebné stanoviť ďalší postup hodnotenia vplyvov na životné prostredie.

V. POROVNANIE VARIANTOV NAVRHOVANEJ ČINNOSTI A NÁVRH OPTIMÁLNEHO VARIANTU (vrátane porovnania s nulovým variantom)

Zámer sa predkladá na vykonanie zisťovacieho konania v nulovom variante a v jednom variante riešenia navrhovanej činnosti, nakoľko príslušný orgán Okresný úrad Nové Zámky, odbor starostlivosti o životné prostredie na základe odôvodnenej písomnej žiadosti navrhovateľa upustil od požiadavky variantného v zmysle zákona č. 24/2006 Z. z.

Na základe uvedeného je možné vzájomne porovnať iba jeden navrhovaný realizačný a tzv. nulový variant, t. j. keby sa činnosť nerealizovala.

1. Tvorba súboru kritérií a určenie ich dôležitosti na výber optimálneho variantu

Zámer je predložený v jednom variante na základe upustenia od variantného riešenia. Na základe uvedeného vytvorenie súboru kritérií je bezpredmetné.

2. Výber optimálneho variantu alebo stanovenie poradia vhodnosti pre posudzované varianty

Viackritériálne posudzovanie vplyvu investícií na životné prostredie je možné uplatniť len pri viac variantnom riešení. Pre potreby posúdenia tohto zámeru vzhľadom k jednovariantnosti je preto výber optimálneho variantu zúžený len na zhodnotenie vhodnosti realizácie navrhovaného variantu v danom území.

Vzhľadom na to, že predmetná činnosť neohrozí súčasný stav životného prostredia v danej lokalite, je predmetom hodnotenia len variant nulový a jeden variant riešenia.

V prípade nerealizácie navrhovanej činnosti (variant nulový), môže byť v riešenom území umiestnená aj iná prevádzková činnosť, ktorá môže zaťažiť životné prostredie vo väčšej miere ako činnosť navrhovaná.

Na základe vykonaného hodnotenia vplyvov činnosti na životné prostredie v hodnotenom území pri splnení opatrení na prevenciu, elimináciu a minimalizáciu vplyvov na životné prostredie, považujeme realizáciu navrhovanej činnosti (variant riešenia) za prijateľnú a z hľadiska vplyvov na životné prostredie za realizovateľnú a v území únosnú.

3. Zdôvodnenie návrhu optimálneho variantu

V procese posudzovania vplyvov na životné prostredie neboli identifikované žiadne potenciálne závažné negatívne vplyvy, ktoré by v dôsledku realizovania navrhovanej činnosti významne ovplyvňovali kvalitu životného prostredia.

Navrhované riešenie nebude významne zaťažovať životné prostredie, neohrozuje zdravie obyvateľstva, nezasahuje do území NATURA 2000, ani prvkov územného systému ekologickej stability. Nebude mať významný vplyv na scenériu krajiny, produkciu odpadov, odpadových vôd, špeciálne nároky na odber energií, vody, nároky na dopravu a iné surovinové zdroje, horninové prostredie, podzemné a povrchové vody.

Na základe vykonaného hodnotenia vplyvov na životné prostredie odporúčame ukončiť proces EIA v štádiu zisťovacieho konania. Pripomienky k tomuto zámeru musia byť rešpektované.

VI. MAPOVÁ A INÁ OBRAZOVÁ DOKUMENTÁCIA

Mapová a iná grafická dokumentácia tvorí prílohu tohto zámeru.

Príloha č. 1: Situácia umiestnenia navrhovanej činnosti

Príloha č. 2: Umiestnenie obce na mape

Príloha č. 3: Pôdorysy

VII. DOPLŇUJÚCE INFORMÁCIE K ZÁMERU

Zoznam textovej a grafickej dokumentácie, ktorá sa vypracovala pre zámer, a zoznam hlavných použitých materiálov

V procese hodnotenia vplyvov zámeru činnosti sa vychádzalo zo známych publikovaných informácií o území, vrátane dokumentácií environmentálnych, z dostupných podkladov o technológii a zariadeniach, z konzultácií a skúseností s obdobnými zámermi činnosti, ako aj z ďalších právnych a odborných podkladov. Pri spracovaní zámeru boli použité metódy - zber podkladov, zisťovania v teréne, textové a grafické podklady.

Zoznam použitých materiálov

Atlas krajiny SR, 2002, MŽP SR Bratislava

Správa o stave životného prostredia v roku 2011, 2012, MŽP SR, SAŽP, Bratislava

Správa o vodnom hospodárstve SR v roku 2010, Bratislava, jún 2011 - Kvalita povrchových vôd na Slovensku 2010-2011, SHMÚ Bratislava
Kolektív, 2003: Národný zoznam navrhovaných chránených vtáčích území, MŽP SR Bratislava, 2003
Príslušné zákony, vyhlášky a právne predpisy na úseku ochrany životného prostredia
Rôzne internetové stránky

Prehľad právnych predpisov, ktoré sme zohľadnili pri hodnotení vplyvov navrhovanej činnosti

Zákon č. 137/2010 Z. z. o ovzduší
Vyhláška 410/2012 Z. z. ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o ovzduší v znení neskorších predpisov
Zákon č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov
Vyhláška MZ SR č. 549/2007 Z. z. ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií
Zákon č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene a doplnení niektorých zákonov (vodný zákon) v znení neskorších predpisov
Vyhláška č. 418/2010 Z.z. o vykonaní niektorých ustanovení vodného zákona
Vyhláška č. 100/2005 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o zaobchádzaní s nebezpečnými látkami, o náležitostiach havarijného plánu a o postupe pri riešení mimoriadneho zhoršenia vôd
NV SR č. 496/2010 Z. z., ktorým sa ustanovujú požiadavky na vodu určenú na ľudskú spotrebu a kontrolu kvality vody určenej na ľudskú spotrebu
Zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov
Vyhláška č. 24/2003 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny
Zákon NR SR č.223/2001 Z. z. o odpadoch v znení neskorších predpisov
Vyhláška MŽP SR č. 310/2013 Z. z. o vykonaní niektorých ustanovení zákona o odpadoch v znení neskorších predpisov
Vyhláška MŽP SR č. 284/2001 Z. z., ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov v znení neskorších predpisov
Zákon č. 359/2007 Z. z. o prevencii a náprave environmentálnych škôd a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
Zákon č. 135/1961 Zb. v znení neskorších predpisov o pozemných komunikáciách - cestný zákon
Zákon č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy v znení neskorších predpisov

Ďalšie doplňujúce informácie o doterajšom postupe prípravy navrhovanej činnosti a posudzovaní jej predpokladaných vplyvov na životné prostredie

Zámer je spracovaný po obsahovej a štruktúrálnej stránke podľa Prílohy č. 9 zákona č. 24/2006 Z. z. Informácie pre spracovanie zámeru boli čerpané z odbornej literatúry, z meraní a hodnotení týkajúcich sa danej lokality, z verejne dostupných zdrojov.

Ďalší stupeň dokumentácie bude vyhotovený v súlade s platnými všeobecnými a špeciálnymi predpismi a predložený povolujuúcemu orgánu.

VIII. Miesto a dátum spracovania zámeru

Šamorín, december 2015

IX. Potvrdenie správnosti údajov

Spracovateľ zámeru:

G-Finance, s. r. o., Školská 29, 931 01 Šamorín

Potvrdenie správnosti údajov podpisom spracovateľa zámeru a podpisom oprávneného zástupcu navrhovateľa:

.....

Ing. Monika Nagyová – predseda predstavenstva

.....

PhDr. Renáta Hanuliaková – člen predstavenstva

.....

G-Finance, s. r. o. – konateľ spoločnosti

PRÍLOHY K ZÁMERU